

ZPRÁVY 2022

PODZIM

Nositel: Já jsem malý zajíček, nesu kopu vajíček!

Nositelka: Co to neseš ve džbáně?

Nositel: Nesu kopu vajíček.

Nositelka: Koleda, koleda Štěpáne!

Nositel: Nesu husu.

Nositelka: Husu nesu.

Nositel: Asi už ji neunesu...

PŘEKLADATELSKÁ DÍLNA JIŘÍHO JOSKA / DILIA 2022

V rámci Překladatelské dílny Jiřího Joska/DILIA 2022 vznikají překlady tří současných německojazyčných her.

Sibylle Berg: Triptych o nenávisti aneb Cesty z krize

Thomas Arzt: Víření – pandemická fraška

Bernhard Studlar: Unavení aneb To něco, co jsme

Více informací o probíhající překladatelské dílně a textech naleznete v těchto Zprávách v sekci Přeložené zahraniční hry, na našich stránkách www.dilia.cz nebo pište na eliasova@dilia.cz.

PROJEKT VZNIKÁ ZA PODPORY DOZORČÍ RADY DILIA A MARIE JOSKOVÉ.

OBSAH

Kontakty	2
DIVADELNÍ ODDĚLENÍ	3
Informujeme	3
Rozhovor	7
Premiéry	11
Nabízíme – České hry	14
Nabízíme – Přeložené zahraniční hry	22
Nabízíme – Nepřeložené zahraniční hry	32
HUDEBNÍ ODDĚLENÍ	34
Premiéry	34
Informujeme	35
LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ	36
Informujeme	36
MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ	37
Informujeme	37
Premiéry	38
Zastupujeme	39
Rejstřík	40

**Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.**

Krátkého 143/1,
190 00 Praha 9 – Vysočany

ŘEDITEL

prof. JUDr. Jiří Srstka

SEKRETARIÁT ŘEDITELE

Eva Kraupnerová

tel.: 283 893 603

Ústředna:

tel.: 283 891 587

Záznamník (24 hodin denně):

tel.: 283 893 603

Linka pro volání z mobilu:

tel.: 606 614 658

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Zdeněk Harvánek

tel. a fax: 266 199 876

referenti pro tuzemsko

tel.: 266 199 826

referenti pro zahraničí

tel.: 266 199 833

agentáž

Mgr. Marie Špalová

tel.: 266 199 861

Mgr. Helena Singh Eliášová

tel.: 266 199 823

Mgr. Andrea Raušerová

tel.: 266 199 837

MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Mgr. Jan Barták

tel.: 266 199 862

referent pro tuzemsko

Jitka Tomešová

tel.: 266 199 817

referent pro zahraničí

Erika Svobodová

tel.: 266 199 866

LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Alžběta Široká

tel.: 266 199 841

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Zdeněk Harvánek

tel. a fax.: 266 199 876

referenti

Jan Rychta DiS.

Ondřej Šárek

tel.: 283 893 709

KOLEKTIVNÍ SPRÁVA AUTORSKÝCH PRÁV

ředitel kolektivní správy

Mgr. Jan Barták

tel.: 266 199 862

EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ

hlavní ekonom

Anna Tichá

tel.: 266 199 818

vedoucí honorářové účtárny

Šárka Procházková

tel.: 266 199 819

PRÁVNÍ ODDĚLENÍ

Tomáš Herold

tel.: 266 199 865

tel.: 266 199 847

dědictví a úschova děl

Barbora Chovancová

tel.: 266 199 834

Podrobné členění jednotlivých oddělení včetně seznamu zaměstnanců a jejich kompetencí naleznete na www.dilia.cz.

E-mailové adresy zaměstnanců DILIA jsou ve formátu prijmeni@dilia.cz

Na webové stránce www.dilia.cz naleznete kromě kontaktních údajů popisy činností jednotlivých oddělení, novinky, informace pro autory i uživatele, formuláře ke stažení, synopse her a mnoho dalších důležitých údajů.

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

PŘEKLADATELSKÁ DÍLNA JIRÍHO JOSKA/DILIA 2022 V PLNÉM PROUDU

Již posedmnácté pořádá agentura DILIA překladatelskou dílnu. Workshop je určen začínajícím překladatelům, ať už z řad studentů filologických oborů, či naopak studentů divadelních škol a dalších, kteří mají dosta- tečné jazykové vybavení a zájem o divadelní texty. Letošní ročník překla- datelské dílny DILIA je zaměřen na současnou německojazyčnou drama- tiku. Tutori mladých překladatelů jsou v tomto roce Zuzana Augustová, Iva Michňová a Martin Sládeček.

V rámci letošní překladatelské dílny vzniknou tyto tři nové překlady:

Sibylle Berg: *Triptych o nenávisti aneb Cesty z krize*

Stipendistka: Julie Adam

Tutorka: Zuzana Augustová

Thomas Arzt: *Víření – pandemická fraška*

Stipendistka: Ester Prokešová

Tutorka: Iva Michňová

Bernhard Studlar: *Unavení aneb To něco, co jsme*

Stipendistka: Lisa-Anna Žáková

Tutor: Martin Sládeček

V polovině června proběhlo úvodní setkání mladých stipendistů s jejich zkušenými tutori, které bylo zaměřené na praktickou přípravu budoucích překladatelů, tj. na základní informace ohledně specifik diva- delního překladu, na problematiku autorského zákona, seznámili se také se základními modely spolupráce překladatele s dramaturgem. Během září dojde k dalšímu setkání všech účastníků, kde se budou probírat jejich zkušenosti s překladem, stipendisté budou mít šanci vzájemně si překlady ohodnotit a vyslechnout názory nejen svých tutorů, ale i svých kolegů. Závěrečné setkání, během kterého budou vzniklé překlady nebo spíše úryvky z nich představeny formou scénického čtení, proběhne na podzim ve VILE Štvanice v režii Divadla LETÍ.

Projekt vzniká za podpory Dozorčí rady DILIA a Marie Joskové.

Originály překládaných textů jsou v elektronické podobě k dispozici v DILIA. Jejich překlady budou dostupné v říjnu tohoto roku.

CENU EVALDA SCHORMA ZÍSKALY DVĚ NOVÉ ČESKÉ HRY

V rámci slavnostního večera s názvem Večere s novou hrou v neděli 5. června 2022 převzali hlavní Cenu Evalda Schorma studenti DAMU, **Tomáš Ráliš** za původní hru **20/21** a **Eliška Říhová** za původní hru **Všem se nám uleví**.

Cena Evalda Schorma za původní hru, dramaturgii či překlad hry (do češtiny dosud nepřeložené) je určena pro studenty a je spojena s finanční odměnou pro autora (nebo kolektiv). Cena je udělována každoročně na základě nominací, přičemž nominovat může jakákoli fyzická osoba, zejména však pedagogové a studenti výše uvedených škol a divadelní odborná veřejnost. Hlavním cílem je podpora a motivace mladých autorů a překladatelů v jejich autorské práci. Díla začínajících autorů se tak mohou dostat do širšího divadelního kontextu, než je samotná akademická půda. Cena Evalda Schorma se během své existence stala vedle Ceny Alfréda Radoka prestižním oceněním, uznávaným nejen v Čechách, ale i v zahraničí. „*Smyslem tohoto ocenění je podpořit mladé autory, ale také inspirovat studenty k vlastní autorské či překladatelské tvorbě pro divadlo. Díky těmto aktivitám objevila agentura DILIA řadu dnes již etablovaných dramatiků a překladatelů,*“ vysvětluje Zdeněk Harvánek, vedoucí Divadelního a Hudebního oddělení DILIA.

Texty oceněné Cenou Evalda Schorma se doposud dočkaly téměř 50 divadelních inscenací v profesionálních divadlech, např. v Národním divadle moravskoslezském Ostrava, Švandově divadle, Studiu Ypsilon, A Studiu Rubín, Městském divadle Zlín, Divadle Antonína Dvořáka v Příbrami, a desítky rozhlasových inscenací.

V letošním nominacích na Cenu Evalda Schorma, kterou uděluje DILIA pravidelně již od roku 2001, v naprosté většině dominovala původní autorská tvorba. Do finále se nakonec dostaly 4 původní divadelní texty, přičemž jeden z nich je kolektivním dílem.

Na třetím místě se umístil právě text s názvem **F.E.E.L.** studentů brněnské JAMU, kteří tvoří kolektivně pod pseudonymem **Ekobuňka JAMU**. Autorem druhého textu s názvem **Velká slova**, který se také umístil na třetí příčce, je opět student JAMU **Vojtěch Honig**. Druhé místo nebylo uděleno. O první místo, tedy hlavní Cenu Evalda Schorma, se dělí dva studenti pražské DAMU. **Tomáš Ráliš**, který zvítězil i v loňském roce, bodoval svou hrou **20/21**, která vznikla z iniciativy pražského A Studia Rubín, kde byla také poprvé uvedena ve formě rozhlasové skici v režii Jana Friče a v současné době je v režii Terezy Volánkové na repertoáru pražské DAMU. Druhou oceněnou je **Eliška Říhová**, jejíž vítězná hra **Všem se nám uleví** měla na začátku června 2022 v autorčině režii premiéru v Národním divadle. Vítězní autoři cenu převzali z rukou pana Oswalda Schorma a díky fondu Dozorčí rady DILIA si odnesli také finanční odměnu. Ukázky obou vítězných her představilo formou scénické skici Divadlo LETÍ v režii Natálie Deákové.

CENA EVALDA SCHORMA ZA ROK 2021

1. MÍSTO

Tomáš Ráliš (DAMU) za původní hru **20/21**
Eliška Říhová (DAMU) za původní hru **Všem se nám uleví**

2. MÍSTO

nebylo uděleno

3. MÍSTO

Kolektiv Ekobuňka (JAMU) za původní hru **F.E.E.L.**

Vojtěch Honig (JAMU) za původní hru **Velká slova**

VŠEM OCENĚNÝM GRATULUJEME!

Všechny oceněné hry jsou v elektronické podobě k dispozici v DILIA.

MŠ

VEČEŘE S NOVOU HROU 2022 #2

5. června uvedlo Divadlo LETÍ další díl speciální edice scénických čtení Večeře s novou hrou, kde divákům naservírovala v jednom večeru hned několik nových her a tříchodové menu. Ochutnávka současné dramatiky, která nasytí oči i žaludek, byla zároveň spojena i s vyhlášením vítězů Ceny Evalda Schorma, kterou studentům udílí agentura DILIA.

Originální koncept divadelní degustace tentokrát proběhl pod širým nebem před divadlem VILA Štvanice. Projekt, který pravidelně dvakrát ročně představuje krátké hry současných autorů, slibuje divákům nevšední kulturní, ale i kulinářský zážitek. Jednotlivé chody té nejžhavější současné české dramatiky provedly návštěvníky od přípitku až po dezert. Divákům se představily hry českých autorů Jaroslava Rudiše a Daniely Samsonové a ukázky dvou vítězných textů dramatické soutěže Cena Evalda Schorma, která je určena nejmladší generaci českých autorů a jejich vítězové byli v rámci večera slavnostně vyhlášeni. V režii Natálie Deákové se představili herci Václav Vašák, Natálie Drabiščáková, Jan Jankovský, Sarah Haváčová, Barbora Křupková a Samuel Toman.

5. 6. 2022, 20:00 před Divadlem VILA Štvanice

VEČEŘE S NOVOU HROU 2022 #2

Jaroslav Rudiš: *Nádražka, Pardubice*

Daniela Samsonová: *Vana*

Ukázky z vítězných textů Ceny Evalda Schorma:

Tomáš Ráliš: *20/21*

Eliška Řihová: *Všem se nám uleví*

MŠ

CENU TONY ZA NEJLEPŠÍ HRU SI ODNESLA THE LEHMAN TRILOGY

12. června proběhlo slavnostní předávání cen Tony. Cenu za nejlepší hru získala *The Lehman Trilogy*, v DILIA kompletně přeložená do češtiny.

Odvážlivci, kteří v Evropě setrvali vzhůru do časných pondělních hodin, mohli letos poprvé přes televizi Paramount+ sledovat přímý přenos slavnostního předávání amerických cen. Vítězové jsou mezi nominovanými níže označeni tučně. Britský tisk si pochvaloval, že řada vítězů a nominovaných pochází z ostrovů. Vybrané texty vám rádi zašleme k přečtení. Držitelům ocenění blahopřejeme.

V kategorii nejlepší hra:

Clyde's – komedie od dramatičky Lynn Nottage, dvojnásobné držitelky Pulitzerovy ceny

Hangmen – Martin McDonagh

The Lehman Trilogy – Stefano Massini, v úpravě Bena Povera

The Minutes – Tracy Letts

Skeleton Crew – Dominique Morrisseau

V kategorii nejlepší muzikál:

Girl From the North Country – Conor McPherson, užívá skladeb

Boba Dylana

MJ – Lynn Nottage, užívá skladeb Michaela Jacksona

Mr. Saturday Night – Billy Crystal, Lowell Ganz a Babaloo Mandel

Paradise Square – Christina Anderson, Larry Kirwan a Craig Lucas

SIX: The Musical – Toby Marlow a Lucy Moss

A Strange Loop – Michael R. Jackson, za muzikál obdržel

i Pulitzerovu cenu

Nejlepší nové uvedení hry:

Americký buvol – David Mamet

for colored girls who have considered suicide/when the rainbow is enuf – Ntozake Shange

How I Learned to Drive – hra známé dramatičky Pauly Vogel

Take Me Out – Richard Greenberg

Trouble in Mind – Alice Childress, hra zaměřená na sexismus a rasismus v americkém divadle

The Lehman Trilogy dostala ocenění i za režii a scénický design. Hra také přinesla slávu jejímu představiteli v hlavní roli, totiž Simonu Russellu Bealovi. Cena za hlavní roli ve hře *Dana H.* byla udělena herečce Deirdre O'Connell. Herec Myles Frost porotu naprosto uchvátil v hlavní roli muzikálu *MJ*, tedy v biografii Michaela Jacksona.

Rozhovor

ZUZANA
AUGUSTOVÁ

Rozhovor s jednou z našich nejvýznamnějších překladatelek z němčiny, teatroložkou a pedagožkou, Zuzanou Augustovou, která v rámci Překladatelské dílny Jiřího Joska/DILIA 2022 vedla překlad pravděpodobně nejodvážnější z trojice vybraných her, a to *Triptych o nenávisti aneb Cesty z krize od Sibylle Berg*.

Jste jedna z dvorních překladatelek dramatických textů Elfriede Jelinek, které jsou jazykově nesmírně náročné. Jaká byla Vaše cesta k této autorce? Jak probíhá překlad „jelinekovského textu“?

Jako první jsem troufale v roce 2000 od Elfriede Jelinek přeložila text *Nemoc aneb Moderní ženy* z tzv. feministické trilogie. Shodou okolností se jedná snad o jazykově nejvýrazněji stylizovaný a deformovaný text, pokud jde o slovo-tvorbu i syntax. Navíc jsem musela vytvořit odpovídající novořeč, kterou postupně v čím dál fragmentárnější a zdeformovanější podobě produkuje dvě mužské figury, jež posléze úplně ztratí schopnost mluvit a začnou štekát. V roce 2004, kdy se Jelinek stala laureátkou Nobelovy ceny za literaturu, měla shodou okolností *Nemoc* premiéru v Činoherním studiu Ústí nad Labem. Česká divadelní veřejnost ovšem tehdy ještě nebyla pro jelinekovskou brutální sarkastickou poetiku „zralá“, takže proces příprav inscenace v režii Viktorie Čermákové provázela řada „sabotáží“ i ze strany samotných účinkujících a divadelního provozu. Inscenace byla nicméně povedená a vrcholně komická. Ani v případě *Sportštyku*, který jsem přeložila pro divadlo Komedie v roce 2006, nebyla situace o mnoho lepší, nálada odborného publika při premiéře byla mrazivá. Jedná se o rozsáhlý text z roku 1998 známý ze slavného provedení v Burgtheatru v režii Einara Schleeffa. Jelinek ho vytvořila s odkazy na Aischylovu *Oresteiu* včetně kolektivní postavy Chóru a fenomén masového sportu v něm ztotožňuje s tématem násilí a války. Tady bylo nutné volit mezi sportovním a válečným slovníkem, jakkoli němčina obě tyto jazykové vrstvy slučuje. Nejnáročnější byl pak překlad *Bambilandu* pro Slovácké divadlo v Uherském Hradišti v roce 2010, ve kterém autorka cituje a parafrázuje útržky nejstarší dochované řecké tragédie *Peršani*. Problém byl vůbec identifikovat

8 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Rozhovor

archaizující místa v textu jako citáty z Aischyla a pak jejich starší překlad z pera Vladimíra Šrámka zapojit do jelinekovské dikce. Od přelomu století sílí v navenek monologizujících divadelních textech Jelinek vnitřní polyfonie, v níž mezi mnoha hlasy hovořícími pomyslně najednou vede prim hlas autorový, u něhož je nutné zachovat jednotnou cynickou a sarkastickou dikci. Touto jazykovou stylizací totiž Jelinek vyjadřuje svou autorskou kritiku – nadřazenosti euroatlantické civilizace, válek, politické moci, atd. Dalším specifikem její poetiky je, že tzv. vysoké evropské hodnoty slovně převádí do hmatatelné, ba fyziologické roviny a tím vyjadřuje jejich kritiku. I to je třeba v českém překladu zachovat.

Při práci na habilitačním projektu *Klíčové body ve vývoji rakouské poválečné dramatiky* jste působila také ve Výzkumném centru Elfriede Jelinek. Čím se centrum zabývá, co nabízí vědcům? Jak probíhala Vaše stáž?

Výzkumné centrum Elfriede Jelinek, rozšířené dnes o Výzkumnou platformu Elfriede Jelinek, k jejímuž mezinárodnímu týmu patřím, se na jedné straně věnuje bibliografii díla E. Jelinek i sekundární literatury o něm, jednak pořádá ve spolupráci s jinými univerzitními a mimouniverzitními i divadelními institucemi nejrůznější konference a workshopy, při nichž se literární vědci a teatrologové z celého světa zabývají šířeji poetikou a teorií současného psaní pro divadlo a o divadle, nikoli pouze dílem E. Jelinek. Centrum vydává řadu publikací, například jelinekovské ročenky nebo příručku o tvorbě E. Jelinek, ale neomezuje se pouze na její dílo, publikuje též obecnější poetologické a teoretické práce.

V době habilitačního stipendia pro mě byla rozhodující konzultace s tutorkou a vedoucí centra profesorkou Piou Janke. Po poradě s ní jsem se rozhodla, že se v habilitačním projektu zaměřím na experimentální poválečné rakouské divadelní texty, v nichž autoři Vídeňské skupiny, Ernst Jandl a Elfriede Jelinek skrze experimenty s jazykem i dramatickou formou

kritizují nacismus, válku a násilí i poválečné zamlčení rakouského podílu na nacismu a holocaustu. Habilitovala jsem se v roce 2016 na AMU a text habilitační práce posléze přepracovala do podoby knížky *Experiment jako kritika nacismu. Poválečné rakouské experimentální drama* (Academia – NAMU, 2000).

Jak se Výzkumné centrum Elfriede Jelinek staví k českým překladům Elfriede Jelinek?

Výzkumné centrum slouží také jako knihovna a databáze, takže shromažďuje jelinekovské publikace a překlady ze všech jazyků. Nicméně v době stipendia nebo při pozdější spolupráci na mezinárodních projektech jsem měla pocit, že se u rakouských kolegů vytratilo povědomí o naší kulturní a historické příbuznosti. Někde jsem už psala o tom, že jako překladatelka Jelinek automaticky převádím její text do stejného kulturního a historického kontextu, v jakém autorka tvoří, a to i přes dlouhou pauzu ve vzájemných česko-rakouských vztazích a po čtyřicetiletém období totality u nás. Toho si ovšem rakouští germanisté, germanistky i teatrologové a teatroločky už nejsou vědomi, jak se mi aspoň zdálo. Stejně jako nemohou vědět, nakolik je syntaktická stavba češtiny (navzdory pevnému větnému rámci v němčině) i její morfologická struktura příbuzná němčině, takže překladatel/ka do češtiny může i při překladu slovních hříček či příbuzných slov těžit z faktu, že se oba jazyky vyvíjely paralelně vedle sebe.

Jako překladatelka si vybíráte velmi náročná díla. V poslední době například experimentální text *My jsme tři* od Wolframa Hölla. Podle čeho si volíte texty k překladu? Čím Vás zaujal právě Höllův text?

Výběr textů k překladu bývá zdánlivě spíše náhodný, ale samozřejmě že mě vždy osloví poetika nebo téma hry, nejlépe obojí. Někdy jako by si mě text našel sám. Když jsem například skoro před deseti lety překládala hru

Felicie Zeller *Rozhovory s astronauty* o zaměstnaných ženách v Německu a jejich au-pair z Východu, vytušila jsem zřejmě téma nemožnosti rovnoprávné spolupráce mezi současným Západem a tzv. Východem, nikoli ovšem to, že se mě rok na to bude tato nemožnost osobně týkat. Hovořím právě o době habilitačního stipendia na Vídeňské univerzitě. Na úřadě i pro obyvatele milionářské čtvrti, v níž jsem bydlela u své starší kolegyně, rakouské teatroložky, v její vile, jsem jako žena z „Východu“ byla automaticky považována za pečovatelku či uklízečku.

Pokud jde o Wolframa Hölla, nesmírně se mi líbila už jeho první hra *A pak*, ale věděla jsem, že překlad textu, v němž se otec dvou malých chlapců snaží vytvořit zdání pokračujícího rodinného života tím, že do aktuálních filmových záběrů synů zapojuje starší nahrávky jejich zemřelé matky, by pro mě byl emocionálně příliš drásavý. Ve hře *My jsme tři* si mladý německý autor zvolil neméně náročné téma narození a krátkého života postiženého dítěte, s nímž rodičovský pár odjede do Kanady a stráví tam s ním krátce vyměřený čas. Text mě zaujal nejen tématem, jež je v naší společnosti stále ještě tabu, ale zejména minimalistickou poetickou stylizací.

Německá dramatika se již delší dobu odvrací od pravidelného dramatického textu. Jak tuto tendenci vnímáte? Zaznamenala jste i další trendy, které se objevují v současných německojazyčných dramatických textech?

Jsem fascinovaná možnostmi postdramatické poetiky, která dává autorům v tvorbě mnohem více volnosti, dovoluje například dát veškerému textu dialogů charakter citátů z druhé ruky a tím vtáhnout do dramatického světa odcizení a pokleslost hlasu veřejnosti a zapojit do něj mentalitu doby fake news (viz hra Kathrin Röggla *fake reports*). U Jelinek se zase veškeré dění odehrává v proudu textu, který bývá zasazen do rámcové katastrofické situace, ale nevytváří žádné dílčí trojrozměrné divadelní situace. Ty si musí zkonstruovat divadelníci sami. Postdramatické psaní vůbec umožňuje

ukotvit mluvený text, výpovědi i akce postav ve fantazijním, nehmotném, až surreálném kontextu a činit tak svět her v pozitivním smyslu stěží uchopitelným, iracionálním a časoprostor nekonečně flexibilním.

V letošní překladatelské dílně se sešla poměrně specifická trojice textů, které různými poetikami odráží ty nejsoučasnější pocity ve společnosti, a ty nejsou nijak pozitivní. Jako tutorka vedete asi nejradikálnější text z tohoto tria, a to *Triptych o nenávisti aneb Cesty z krize* od Sibylle Berg. Můžete nám hru přiblížit? Co může text inscenátorům nabídnout?

Výše zmíněná charakteristika současné poetiky divadelních textů se týká právě hry *Triptych o nenávisti* Sibylle Berg. Autorka v ní na půdorysu kurzu asertivity či teambuildingového školení vytváří iracionální situaci skupinového školení v nenávisti. Vůbec texty, které si vybrali účastníci letošního překladatelské dílny, patří vesměs k žánru dystopie, takže se v nich ocitáme ve světě po katastrofě nebo těsně před ní. Jako jediné východisko a současně „návod k použití“ nabízejí hrdinové hry Sibylle Berg právě nenávist, což odporuje veškerým dosavadním proklamovaným hodnotám naší civilizace, je ovšem odnepaměti ve vzácné shodě s její praxí. Zobrazit toto téma zábavně a poeticky umožňuje rozvolněná postdramatická forma.

Na čem v současné době pracujete?

Momentálně se po Skypu věnujeme se spisovatelkou Dorou Kaprálovou žijící v Berlíně redakci mého překladu lyrické prózy rakouské spisovatelky Friederike Mayröcker *A zatřásla jsem miláčkem* (Und ich schüttelte einen Liebling, 2005), který vyjde letos v nakladatelství Dybbuk. Jde a nesmírně náročný asociativní text proložený množstvím refrénů a neologismů, který autorka vytvořila pět let po smrti svého životního i tvůrčího

partnera, experimentálního básníka Ernsta Jandla. Sama Friederike Mayröcker bohužel zemřela loni v červnu. Její nádherná lyrická próza je tvořena mozaikou fragmentárních vzpomínek na Jandla, ale i matku, partnery, příbuzné a přátele. Mayröcker je v duchu svého kréda: „Člověk dělá v životě vždycky všechno špatně“ (jak mi sdělila v rozhovoru, který jsem s ní v roce 2008 pod stejným názvem připravila pro Mladou frontu Dnes), i ve své knize velice tvrdá především vůči sobě a vyčítá si, že nebyla dost vnímavá ke svým blízkým v době, kdy to potřebovali. Na vině byla její posedlost psaním, které přímo sloučila s vlastním životem. Zároveň ale v navracejících se evokacích s blízkými zemřelými (nebo i živými, jež jí kdysi byli blízcí) dál každodenně žije. Z tohoto druhu obcování patrně sestával v posledních letech či desetiletích její život, a přitom se bezprostředně přetavoval v literaturu.

DOC. PHDR. ZUZANA AUGUSTOVÁ, PH.D.

Jedna z našich nejvýznamnějších překladatelek z německého jazyka, teatroložka a pedagožka.

Studovala divadelní a filmovou vědu na FF UK v Praze a v Institutu pro divadelní, filmovou a mediální vědu Vídeňské univerzity. Na obou univerzitách později vyučovala. Působila rovněž na Katedře teorie a kritiky DAMU, nyní je na Katedře germanistiky a slavistiky FF ZČU v Plzni. Je členkou Týmu pro výzkum moderního českého divadla v Ústavu pro českou literaturu Akademie věd ČR a na Vídeňské univerzitě členkou mezinárodního týmu Výzkumné platformy Elfriede Jelinek. Specializuje se na divadlo a drama německé jazykové oblasti a na české divadlo a drama. Publikovala řadu studií a článků, knižně vydala svou dizertaci *Thomas Bernhard* (2003), v roce 2020 jí vyšel výběr článků *Umění životu nebezpečně. Reflexe současného (nejen) německojazyčného divadla a literatury*. Kniha *Experiment jako kritika nacismu. Poválečná rakouská experimentální dramatika* (Praha: Academia-NAMU, 2020) vychází z autorčiny habilitace. Autorsky, editorsky a redakčně se podílela na publikacích *Horizonty evropského dramatu: Současný divadelní text mezi dramatickými a postdramatickými tendencemi* (2017) nebo *Expresionistické drama z českých zemí* (2021). Překládá z němčiny divadelní texty, prózu i odbornou literaturu (T. Bernhard, E. Jandl, F. Mayröcker, E. Jelinek, P. Handke, A. Schnitzler, F. Zeller, W. Höll, Ch. Roos, M. Prinz, F. Zorn, T. Köck), je spolueditorkou souborných svazků *Hry III* a *Hry IV* Thomase Bernharda a *Hry I* a *Hry II* Artura Schnitzlera. Za své překlady obdržela Překladatelskou prémii 2013 Rakouského ministerstva školství, umění a kultury a Tvůrčí ocenění Obce překladatelů za rok 2016 za překlad románu *Mars* Fritze Zorna.

Premiéry a užití děl

☆ první provedení

🏠 česká premiéra

2. 4. 2022

Západočeské divadlo Cheb

Jiří Šlitr – Jiří Suchý –

Ján Roháč – Petra Richter

Kohoutová – Zdeněk Bartoš

KDYBY TISÍC KLARINETŮ

9. 4. 2022

Divadlo X10 Praha

Lion Feuchtwanger – Barbora

Hančilová – Ondřej Novotný

OPPERMANNOVI

S použitím překladu:

Valter Feldstein

13. 4. 2022

Divadlo Ungelt Praha

Edoardo Erba

PSTRUZIPřeklad: **Marina Feltlová**

☆

22. 4. 2022

Divadlo Adverte Praha
(Strašnické divadlo)

Isabelle Le Nouvel

SKOTSKÝ SYNDROMPřeklad: **Petr Christov**

29. 4. 2022

Centrum experimentálního
divadla Brno;Divadlo Husa na provázku
Victor Hugo – Michal Hába**BÍDNÍCI**

S použitím překladu:

Zdeňka Pavlousková Hudba: **Jindřich Čížek**Dramatizace: **Michal Hába**

🏠

☆

Městská divadla pražská
Praha (Rokoko)

David Drábek

HEREČKA SOBOTNÍ NOCI

20. 5. 2022

Divadlo Radost Brno

Carlo Collodi – **Joël Pommerat****PINOCCHIO**Překlad: **Kateřina Kykalová**

27. 5. 2022

Divadlo Alfa Plzeň

Vít Peřina

ZLOČIN V ŘÍŠI POHÁDEK

☆

28. 5. 2022

Švandovo divadlo
na Smíchově PrahaJaroslav Papoušek – Kristýna
Jankovcová – Adam Svozil**ECCE HOMO HOMOLKA**

🏠

7. 6. 2022

Divadlo Ungelt Praha

Ger Thijs

STAŘÍ MISTŘIPřeklad: **Lucie Weichbrodt**

9. 6. 2022

Mamon Art Praha

(Muzeum Kampa)

Daniela Sodomová

MARTAS užitím básně **Karla Boušky**

☆

☆

12 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Premiéry

17. 6. 2022

Divadlo F. X. Šaldy Liberec;
Činohra
Jiří Janků – Petr Svojtka –
Ivan Olbracht – Petr Ulrych
NIKOLA ŠUHAJ

24. 6. 2022

Divadlo Radost Brno
(Malá scéna Loutkového
divadla Radost)
André Rodrigues –
Larissa Riberiová – **Paula**
Desgualdová – **Pedro Markun** –
Patrik Boušek
VOLTE ZVÍŘATA
S použitím překladu:
Lada Weissová

26. 6. 2022

Činoherní studio Bouře Praha
(Společenský dům Solnice,
Rychnov nad Kněžnou)
Miroslav Skála –
Tomáš Syrovátka
SVATEBNÍ CESTA DO JILJÍ

30. 6. 2022

Divadlo Kalich Praha
(Letní scéna Mahlerovy sady)
Matthieu Delaporte –
Alexandre de la Patellière
S PRAVDOU VEN
Překlad: **Anežka Svobodová**

VÝHODNÉ PROVOZOVÁNÍ HER – ZAPLACENÉ ZÁLOHY

Divadelní oddělení upozorňuje na možnost výhodného provozování her zahraničních autorů, kde již byla zaplacena záloha a dílo lze tedy do vypršení smlouvy provozovat pouze za příslušná procenta honorářů zahraničních autorů (k nim je samozřejmě nutno připočítat procenta pro překladatele, příp. úpravu). Seznam je řazen chronologicky, novinky jsou vyznačeny tučně. Pro amatéry všechny francouzské hry za zálohu 400,- EUR netto na 8% z brutto tržeb, garantované minimum 90 EUR netto za představení, a španělské hry za zúčtovatelnou zálohu 300–400,- EUR netto na 8% z brutto tržby.

Synopse zde uvedených her naleznete na internetové stránce www.dilia.cz/synopse.

JMÉNO AUTORA – NÁZEV HRY	% Z HRUBÝCH TRŽEB (ZAPLACENO DO)
Woody Allen – Prokletí nefritového škorpióna (přel. O. Sokol)	7 % netto z btto (30. 11. 2023, profesionální divadla)
Woody Allen – Sex noci svatojánské (přel. J. Stach)	7,7 % netto z btto (31. 12. 2025, profesionální divadla)
Woody Allen – Zahraj to znovu, Same (přel. D. Hábová)	7,7 % netto z btto (30. 6. 2023, profesionální divadla)
Robert Anderson – Víš přece, že neslyším, když teče voda (přel. M. Horská)	6 % netto z btto (31. 12. 2023)
Ray Cooney – 3 + 3 = 5 (přel. B. Hodek)	6 % netto z btto (28. 2. 2023)
Ray Cooney – Dvouplošník v hotelu Westminster (přel. B. Hodek)	6 % netto z btto (28. 2. 2023)
Ray Cooney – Prachy? Prachy! (přel. B. Hodek)	6 % netto z btto (1. 3. 2023)
Ray Cooney – Rodina je základ státu (přel. B. Hodek)	6 % netto z btto (28. 2. 2023)
Ray a Michael Cooney – Tři bratři v nesnázích (přel. J. Fisher)	6 % netto z btto (31. 12. 2024)
Michael Cooney – Habaďura, Nájemníci pana Swana (přel. R. Dubský)	6 % netto z btto (31. 12. 2025)
Christopher Durang – Nevyléčitelní (přel. L. Synek a H. Synková)	8 % netto z btto (9. 11. 2024)
Christopher Hampton – Nebezpečné vztahy (přel. L. Smoček a V. Smočková)	8 % netto z btto (9. 4. 2023, profesionální divadla)
Colin Higgins – Harold a Maude (přel. A. Jerie)	7 % netto z btto (24. 5. 2024)
Arthur Miller – Smrt obchodního cestujícího (přel. J. Chuchvalec)	9 % netto z btto (31. 12. 2022)
Arthur Miller – Čarodějky ze Salemu (přel. K. Hilská)	7 % netto z btto (31. 8. 2024)
Bernard Slade – Vzpomínky zůstanou (přel. R. Černý)	7 % netto z btto (31. 12. 2022, profesionální divadla)
Dale Wasserman – Přelet nad kukaččím hnízdem (přel. L. Kárl)	7 % netto z btto (30. 6. 2025, profesionální divadla)
Tennessee Williams – Kočka na rozpálené plechové střeše (přel. M. Lukeš, Z. Josková)	8 % netto z btto (31. 5. 2024, profesionální divadla)

14 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – České hry

Pro usnadnění orientace v synopsích námi zastupovaných her připojujeme ke každé z nich grafické značky, které přiblíží charakter hry, žánr, obsazení atd.

TRHÁK – hry, které doporučujeme zvláštní pozorností, jsou totiž buď horkými novinkami nebo již zaznamenaly velké úspěchy na světových scénách.

KOMEDIE – hry, které je možno zařadit do žánru komedie.

HRY SE ZPĚVY, MUZIKÁLY – hry jednak hudebně dramatického žánru, nebo ty, které alespoň částečně obsahují zpěvy či tance.

HRY DOSTUPNÉ V ELEKTRONICKÉ PODOBĚ – hry, které máme k dispozici v elektronické podobě, a můžeme Vám je proto obratem poslat e-mailem.

KOMORNÍ HRY – hry s malým obsazením, maximálně do čtyř postav.

HRY VHODNÉ PRO AMATÉRY – hry vhodné pro profesionální soubory, ale zároveň dostupné i pro amatéřská divadla.

HRY VHODNÉ PRO DĚTI A MLÁDEŽ, POHÁDKY – hry vhodné jednak pro dětské diváky, ale také pro mladé inscenátory, studentská, dětská divadla apod.

LOUTKOVÉ HRY – hry čistě loutkové, nebo i takové, ve kterých spolu s loutkami vystupují i živí herci.

NABÍZÍME

České hry

CENA EVALDA SCHORMA ZA ROK 2021

20/21 (2021)

Tomáš Ráliš

Obsazení: variabilní (např. 5 mužů, 1 žena)

Noc prolitá šampaňským.

Noc plná naděje.

Noc, kdy se může stát úplně všechno, ale nemusí se změnit vůbec nic.

Sníh. Chlad.

A mjející cesty společnosti osamělých srdcí.

Ticho. Vločky. Stíny.

Noc, ta poslední v roce.

Sírény. A zase ticho.

Tepající život a – smrt.

Tak co? Je něco jinak?

Příběh pěti postav, které se střetávají na pozadí silvestrovské noci. Hra vynikající jazykovými prostředky a pracující důsledně s rytmem byla poprvé uvedena jako rozhlasová skica A studiem Rubín ve dvacáté epizodě podcastu Fade in Rubín v sezoně 2020/2021.

Hra získala hlavní Cenu Evalda Schorma za rok 2021.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

TOMÁŠ RÁLIŠ

Tomáš Ráliš se narodil v roce 1997 v Kadani, na tamějším gymnáziu také odmaturoval. V současné době studuje v Praze DAMU, obor režie-dramaturgie činoherního divadla. První divadelní hru napsal a vydal tiskem v devatenácti letech.

V roce 2020 s hrou *Bezpečnostní pásy* zvítězil v dramatické soutěži pořádané Vaclav Havel Library Foundation, New York, s tímto oceněním byl spojen stipendijní pobyt v USA a stáž na newyorské Tisch School of the Arts. V témže roce získal třetí cenu v International One-minute Play Contest pořádané Univerzitou v Lublani, resp. její fakultou AGRFT.

Během druhého ročníku dramatické dílny A studia Rubín Autor v domě napsal dvě divadelní hry: *Sorex* a *20/21*. Hra *20/21* byla poprvé uvedena jako rozhlasová skica A studiem Rubín ve dvacáté epizodě podcastu *Fade in Rubín* v sezoně 2020/2021, a to v režii Jana Friče.

Další jeho text *Sbirka pro mrtvého básníka* uvedl v rámci svého podcastu divadelní spolek JEDL. Jako autor krátkých próz spolupracuje také s Českými centry.

Za hru *Sorex* získal 1. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2020 a za hru *20/21* získal 1. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2021.

VŠEM SE NÁM ULEVÍ

Eliška Říhová

Osazení: 3 muži, 3 ženy

Tradice. Jak je žít, jak je dodržovat, jak je předávat dál anebo se jich naopak zříct ve jménu nového. Ústřední téma hry, které se otevírá z pohledu různých generací. Na počátku jsou Nositelé, kteří už toho mají tak akorát a rádi by své břímě předali synovi. Jenže Petrovi se nést nechce. Hned jak to dostane, tak to položí. A za pár let to náhodou najde trojice spolubydlících. Husa v mrazáku se ukáže jako obrovský problém. Co s husou v době kdy se veganství pomalu začíná stávat mainstreamem? Dá se ještě držet neděle jako sváteční den? A je v pořádku vyhodit křeslo po babičce?

Hra vychází z reálné situace, která se stala v roce 2021 v jednom z bytů na Letné.

Hra získala hlavní Cenu Evalda Schorma za rok 2021.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILLIA.

ELIŠKA ŘÍHOVÁ

Vystudovala obor režie-dramaturgie alternativního a loutkového divadla na pražské DAMU. Absolvovala autorskou inscenaci *III. nádvoří 48/2* v divadle Disk, za kterou obdržela ocenění na mezinárodním festivalu Encounter v Brně. Její divadelní tvorba je úzce spjatá s psaním dramatických textů, které následně sama inscenuje (*Přijímám* – Meetfactory, *Bao Bao* – Studio Damúza, *Všem se nám uleví*, ND).

Mimo divadla se věnuje rozhlasové tvorbě, a to především na poli dokumentu (*Strážce přechodu* – Český rozhlas, *Návštěva* – Alfred ve dvoře). Hlavní inspirací pro tvorbu nachází v italském neorealismu a Československé nové vlně.

Její divadelní text *Všem se nám uleví* získal hlavní Cenu Evalda Schorma za rok 2021.

F.E.E.L. (2022)

JAMU Ekobuňka

Žánr: environmentální hra

Obsazení: variabilní

lidské buňky mají podobný tvar

jako buňky cibule

viděl jsem je kdysi dávno pod mikroskopem

v hodině biologie

ale pochopil to až teď

jsou totiž viditelné

i pouhým okem

rozklad těla na pohovce

Text pojednává o osobním životě mladých lidí, kteří se formou aktivismu věnují environmentálním problémům. Ten je často plný nepochopení a odmítavých reakcí ze strany většinové společnosti i vlastních vrstevníků, což se kromě vyčerpanosti a psychických problémů odráží i na jejich osobních vztazích.

Jazyk textu je v narativních pasážích psaných volným veršem cynickým jazykem mladého člověka překonávajícího existenční a environmentální žal; v lyrických částech je jazyk jemný a citlivě obnažující vnitřní život.

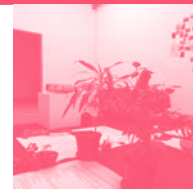
Dekonstruovaný narativ rozpadu vztahu protagonisty a jeho partnerky je narušován lyrickými vzpomínkami na život v aktivistickém kolektivu a plánování environmentálních akcí. Příběh se zároveň ve fantazii hlavního hrdiny láme do fantazijní roviny, ve které v rámci jedné z přímých akcí zemře a probouzí se jako nemrtvý, jehož posláním je dokončit nevyplněný příslib klimatické spravedlnosti navzdory konformní společnosti a jejímu pokrytectví. Motiv nedokonaného či narušeného pohřbu je spojen se zodpovědností individua v demokratické společnosti, podobně jako v Sofoklově Antigoně. Motiv nemožnosti zemřít zároveň poukazuje na život na planetě Zemi, na kterém chtět nechtět každý lidský čin zanechává stopu a bude se navždy vracet v podobě klimatických změn jako memento naší hybris vůči přírodě a rodné planetě. Text obsahuje také několik krátkých básní, které dále zcizují text a poskytují vhled do emočních stavů členů environmentálního hnutí.

Hra získala 3. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2021.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Ekobuňka, JAMU

Ekobuňka JAMU je neformálním sdružením studentů a studentek Divadelní fakulty Janáčkovy akademie múzických umění v Brně se zájmem o propojování environmentální problematiky a umělecké tvorby.

Vznikla v roce 2019 v návaznosti na iniciativu Univerzity za klima s cílem rozšířit povědomí o tzv. třetí roli univerzit (společensko-etické působení) v souvislosti s ochranou klimatu, šetrným a uvědomělým přístupem k životnímu prostředí a poučenosti v oblasti environmentální problematiky na půdě JAMU. Zakládající členové Ekobuňky následně vstoupili do diskuze s děkanem a akademickým senátem Divadelní fakulty ohledně udržitelného provozu fakulty, jejíž výsledky byly reflektovány ve strategickém záměru fakulty.

Dalšími aktivitami Ekobuňky jsou aktivity směřované na studenty školy: pořádání přednášek a diskuzí s umělci pracujícími s environmentálními problémy, produkce a následné projekce audiovizuálních snímků s touto tematikou a otevřené neformální schůzky nad konkrétními tématy (např. nad současným environmentálním dramatem).

V akademickém roce 2021/2022 došlo k výměně členů kolektivu. Změnily se také jeho cíle. Společně jsme dospěli k rozhodnutí, že chceme nyní soustředit naši činnost primárně k péči o komunitní aspekt fakulty, vyměňovat si navzájem umělecké zkušenosti i teoretické znalosti a stát se nehierarchickým tvůrčím kolektivem. Pracujeme metodou kolektivního psaní a již jsme takto společně vytvořili dva texty (z nichž jeden se dostal do finále Ceny Evalda Schorma za rok 2021).

Jejich hra *F.E.E.L.* získala 3. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2021.

VELKÁ SLOVA (2021)

Vojtěch Honig

Obsazení: 5 postav – variabilní (např. 4 muži, 1 žena nebo 1 muž, 4 ženy atd.)

Svoboda, láska, mír, válka, přátelství, péče, moudrost a další. Velká slova. Násilí. Lhostejnost. Smrt. Nenávist. A další. Velká slova.

Rodinný oběd nebo sebevražda? Vyberte si. Ne postav, ale chodící psychózy. Slunce zapadne a bude tma.

Partnerská mytologie. Komédie. Surrealistická tragédie. Scénická esej. A další velká slova.

Hra získala 3. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2021.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

VOJTĚCH HONIG

Narodil se v Uherském Hradišti, kde vystudoval gymnázium. Po maturitě začal studovat na Filozofické fakultě Karlovy Univerzity filozofii. Následující rok nastoupil na JAMU, kde studuje činoherní režii. V současnosti žije a studuje v Brně.

Jeho hra *Velká slova* získala 3. místo v Ceně Evalda Schorma za rok 2021.

BABIČKA (2022)

Jana Montorio Doležalová

Žánr: komedie
Obsazení: 2 ženy

*BÁBI: Zlato! Co to tam dole v ulici probíhá?
ZLATO: To nic není. Začni si ale dělat starosti.*

BÁBI: Proč mi zapalují rohožku?

ZLATO: Budoucnost je tady.

BÁBI: Budoucnost je tady? A kam se poděla přítomnost?

ZLATO: Přítomnost je pryč. Teď je budoucnost.

BÁBI: Takže přítomnost je passé?

ZLATO: Jo.

BÁBI: A jak přesně s tou budoucností souvisí moje zapálená rohožka?

ZLATO: Nesnaž se to pochopit, bábi. Jsi dementní.

Tématem této absurdní a kruté komedie je extrémismus. Hlavní postava, Bábi, chápe moc dobře potřebu mladých lidí změnit svět k lepšímu. Čím je však 21. století spravedlivější a skvělejší, tím rychleji postupuje. Nové koncepty jsou nepochybně správné a nezbytné, ale není vždy snadné se jim ihned přizpůsobit. Pokud jsou zmatení lidé středního věku, co teprve starší generace? Bere nová společenská a technologická revoluce ohled na naše prarodiče? Bude budoucnost opravdu lepší, když vymažeme svou minulost?

Ano, tato komedie si dovoluje dělat legraci z otázky barvy, genderu i z konceptu „cancel culture“, zároveň ale nepopírá jejich důležitost. Soustřeďuje se na problematiku extrémních postojů.

Text i jeho původní anglická verze v elektronické podobě jsou k dispozici v DILIA.

VLKŮV ŠEN O CESTĚ NA MĚSÍC

David Košťák

Žánr: pohádka
Obsazení: variabilní

Já nejsem kluk, mami. Já jsem vlkočlověk. A strašně mě to svědí. Schovávat se pod touhle kůži. Mám drápy. Nikomu by neublížily. Ale mě škrábou pod nehtama. Na zuby mi tlačí tesáky, které chtějí ven. Nikoho by nezakously. Ale mě z nich bolí dásně tak, že skoro nemůžu mluvit. To si nikdo nedovede představit. Nejradši bych se rozeběhl po všech čtyřech. Ale nemůžu. Já jsem vlkočlověk. A být jenom člověk – to je pro mě jako být celý život na vodítku.

Hrdinou je školák Johnny, který se necítí být jako ostatní: má totiž pocit, že se narodil do špatného těla. Vypadá jako kluk, ale cítí se být jako vlk. A protože má důvody před ostatními svou výjimečnost skrývat, čím dál tím víc se uzavírá sám do sebe; ve škole se mu posmívají a zůstává nepochopen i ze strany vlastní mámy – ta se snad za něj i poněkud stydí a nejraději by syna odvedla do Mrakofuku. (Děj se odvíjí v zemi ovládané tajemnou Karkulí, jejíž přístroj, onen Mrakofuk, umí „napravit“ každé dítě.) Johnny má důvod věřit, že nejjednodušší by bylo odletět na Měsíc. Jedině tam by se nemusel stydět za to, kým doopravdy je...

Vlkův šen hledá odpověď na otázky, které si klade každý, kdo si připadá odlišný a nenaplnuje očekávání ostatních: Jak svému okolí vysvětlit, že jsem jiný/jiná? Proč mě doma nepřijímají takového/takovou, jaký/jaká jsem? Proč mě všichni chtějí měnit? Jak zůstat sám sebou?

Hra vznikla pro Český rozhlas.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

HODINY LITERATURY HANY A MATUŠA

Jakub Nvota

Žánr: tragikomedie

Obsazení: 2 muži, 2 ženy

V této konverzační komedii se ukrývá malé pohrávání si s realitou okolo nás. Hana dopisuje svůj román o muži, který kreslil atlasy lidí. Její partner Matuš se od ní odstěhoval. Tvrdí, že když píše, nedá se s ní žít. Navíc ji podezírá, že si někoho našla. Hana má totiž u sebe hlavní postavu svého románu, která za ní jednoho dne přišla. Je to mladík Yves a žije v bytě u Hany a Matuše. Problém však je, že ho vidí jen Hana. Zdá se, že tady budeme řešit jakési vztahové zauzlení mezi nimi, ale Hana román dopíše a Yves zmizne. Potom se však něco stane. Haně román nepřijmou, musí ho upravit. Má na to vliv velikost kabelek a křížovky a Matuš se přiznává, že je už půl roku bez práce. Hana začne román přepisovat. Yves se znovu objeví, ale začíná se měnit. Stále víc a víc, protože požadavky na změny se vrší.

Text ve slovenštině v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Hra *Ludia Nikdy Nezomru* zvítězila v soutěži *Dráma 2021 o nejlepší dramatický text Česka a Slovenska*, a získala také *Cenu Činohry Slovenského Národního Divadla*.

Text ve slovenštině v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

PUNK ROCK POET

Dominik Reisel

Obsazení: variabilní

Příběh dvou mladých umělců. Jednoho 22-letého, který získal slávu svou surrealistickou poezií, a druhého, 27-letého autora divadelních her, který mu jeho slávu závidí a chce se ujistit, že bude moci také zemřít jako 27-letý génius. Jako Jimi Hendrix či Kurt Cobain. Je to studie inspirovaná *Moby Dickem*, o jednostranné rivalitě hraničící s obdivem, o vlivu věku na mysl umělce a o destrukční podstatě ega.

Text ve slovenštině v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

L'UDIA NIKDY NEZOMRÚ

Dominik Reisel

Obsazení: 12 mužů, 1 žena

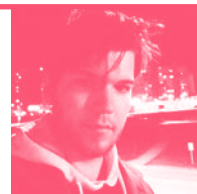
Mladý intelektuál během příliš silného LSD tripu objeví nové filozofické chápání smrti, které je postavené na třech principech: Princip DMT, princip černé díry a princip teorie relativity, skrz které se snaží najít nesmrtnost. Hra zkoumá základní filozofický problém knihy *Mýtus o Sysifovi* Alberta Camusa – otázku sebevraždy. Obzvlášť tváří v tvář nekonečnosti člověka a konečnosti světa.

DOMINIK REISEL (SK)

Dominik Reisel je absolvent magisterského programu střihové skladby filmové a televizní fakulty VŠMU. Jako střihač se zúčastnil soutěžní sekce *Cinéfondation* filmového festivalu v Cannes.

Po dokončení studia ve snaze pochopit filmovost a nefilmovost vizuální formy se pokusil napsat „nefilmovatelnou“ divadelní hru, své první dramatické dílo – *Punk Rock Poet*, za kterou dostal cenu Literárního fondu za nejlepší původní divadelní text za roky 2018–2019.

Jeho druhá hra – *Ľudia Nikdy Nezomrú* – zvíťazila v soutěži
Dráma 2021 o nejlepší dramatický text Česka a Slovenska a získala
také Cenu Činohry Slovenského Národného Divadla.

OSUDY DOBRÉHO VOJÁKA ŠVEJKA

Roman Sikora, Jaroslav Hašek

Žánr: dramaturgie

Obsazení: 13 mužů, 2 ženy

Osudy dobrého vojáka Švejka Jaroslava Haška jsou rozhodně jedním z nejslavnějších českých románů, a to nejen doma, ale i v celosvětovém měřítku. Notorický, úředně stvrzený blb Josef Švejk, který se dokáže vyvléknout z čehokolí, bývá někdy považován za ztělesnění české národní povahy, jindy zas za plivanec na národní hrdost statečného, odvážného a bojechtivého českého národa.

Tak či onak Švejkovy neuvěřitelné lapálie za velké války připadají dodnes leckomu k popukání. Není to ovšem jen Švejkova komičnost, která se knihou line v rámci občas značně divokých eskapád. Haškovi se skrze postavu tohoto prostáčka podařilo své čtenáře nejen pobavit, ale také postihnout absurditu rakousko-uherské válečné mašinérie. Ba co víc, za velkolepou klauniádou vykreslit brutalitu moderního válečného konfliktu, v němž miliony lidí umírají strašlivými druhy smrti, ať už přímo na frontě nebo v zázemí.

Výrazná divadelní adaptace Romana Sikory vznikla pro Horácké divadlo Jihlava, kde měla premiéru v roce 2020.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

OPRAVDU ŽIVÉ INTERVIEW S OPRAVDOVÝM PETREM KELLNEREM

Roman Sikora

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Jediná divadelní hra o bývalém nejbohatším Čechovi na pomezí satiry a dokumentu.

V České republice se v posledních letech konečně začíná diskutovat o obrovské moci několika málo jedinců: oligarchů. Nejčastěji se tato veřejná debata točí kolem šéfa Agrofertu, který si založil politickou divizi svého koncernu, vstoupil s ní do parlamentu a dnes je dokonce premiérem České republiky, z jejíhož rozpočtu a z dotací Evropské unie za podezřelých okolností čerpá dotace pro svůj mamutí koncern.

Svého času se hodně hovořilo o Viktoru Koženém, zakladateli Harvardských privatizačních fondů, které s harvardskou univerzitou neměly samozřejmě nic společného a Kožený na ní ani nikdy nestudoval. Legendární je výrok tehdejšího premiéra Václava Klause: „Jen více takových Kožených.“ Koženého reputace byla záhy notně pošramocena, když se ukázalo, že vyvedl většinu kapitálu z fondů na Kypr a přivlastnil si je. Václav Klaus měl, jako vždy, ovšem samozřejmě pravdu. Takových Kožených bylo v České republice mnohem víc. Většina z nich záhy majetek, který v České republice nahromadila, vyvedla do zahraničí, nejlépe do nějakého daňového ráje, aby z něj v České republice, tedy v zemi původu jejich bohatství, nemuseli platit žádné daně, a tedy vrátit své rodné zemi pokud možno co nejméně.

Jedním z takových dalších „Kožených“ byl samozřejmě Petr Kellner, majitel PPF Group, tedy někdejšího Prvního privatizačního fondu. Bezkonkurenčně nejbohatší Čech, jehož impérium působí na třech světadílech a jehož firma samozřejmě sídlí v daňovém ráji v Amsterdamu. Sám

Kellner se vyhýbal médiím. Jeho fotografie jsou téměř nedostupné a na veřejnosti se vyskytoval zřídka. Informace, které se o něm dají dohledat jsou jen ty oficiálně povolené, anebo jde o nekonečnou řadu spekulací a teorií spiknutí, které pravý obraz Kellnerových podnikatelských aktivit nakonec pomáhají zamlžovat.

Text vznikl pro brněnské Divadlo Feste, kde byl poprvé uveden v roce 2020.
Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

CYBERCOMICS

Roman Sikora, Egon Bondy

Žánr: komedie

Obsazení: 8 mužů, 5 žen (variabilní)

Groteskně ironickou antiutopii o tom, kam může lidstvo přivést korupce a globalizace zločinu, napsal Egon Bondy, otec českého undergroundu, na počátku devadesátých let minulého století a přesto – téměř po třiceti letech – neztrácí na své aktuálnosti. Hlavní hrdinka Vera se žije jako prvotřídní hacker, jednoho dne ji na tajnou práci najme globální mafióvská firma, čímž se Vera záhy ocitne na seznamu lidí určených k likvidaci. V žánru akčního thrilleru s parodickými prvky vycházejícími z komiksového vyprávění i s prvky politické satiry sledujeme její pokus o únik, který však nekončí dobře. Ale to není na románovém ději podstatné. Zásadní je cesta, kterou hrdinka podnikne, poznává nové lidi, a především pak zločinecký systém, na němž jsou založeny celosvětová společnost a hospodářství. Text nechce podat pochmurný obraz pokleslého světa zločinu, v hravé a groteskní formě se trefuje do živého tématu současnosti, jímž je dokonaná fúze zločinu a globální ekonomiky...

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

DUCHOVÉ KRÁLE MATYÁŠE ANEB ZÁVIST ZNOVU ŘÁDÍ! (2022)

Zdeněk Zelenka

Žánr: pohádková hudební komedie

Obsazení: 5 mužů, 2 ženy

Láska, humor, písničky a duchové v pohádkové divadelní komedii o království, ve kterém vládou hloupí a proradní zlosynové, jejichž moc ohrozí chytrý, mladý, ale hlavně do princezny zamilovaný hrobník. Ani vládci, ani hrobník Matyáš s poněkud svéráznou princeznou Kláudií zpočátku netuší, že největší zlo do jejich království přináší tajemná postava, o které se záhy dovíme, že odnepaměti bloudí světem jen proto, aby lidem škodila. Tou postavou je odporná babice Závist, která se umí proměňovat do nejruznějších lidských podob. Kolik ta už způsobila neštěstí, kolik ta už lidí proti sobě poštvála, kolik království zničila! Ať se Závist objevila v jakémkoliv království, vždy se pokusila zvítězit, namyšleně se totiž domnívá, že Závist je mocnější než kterýkoliv král. Jediné, co nad touto odpornou lidskou vlastností může zvítězit, je láska. A tak není divu, že do odvážného boje proti ní a proti všehoschopným vládcům, se kterými se Závist mazané spojila, se dá nejen milovník Matyáš, ale i princezna Kláudie, ta svérázná rebelka z hradu. Vládci se dočkají opravdu neobvyklého trestu, Závist je z království vyhnána, hrobník Matyáš si vezme princeznu Kláudii a stane se tak králem, takže rozum se do království navrátí. Jak všichni doufají...

Hudební podklady jsou k dispozici u autora, zprostředkuje DILIA. Tuto komedii lze po drobné textové úpravě hrát i bez písniček.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NABÍZÍME PŘELOŽENÉ zahraniční hry

PŘEKLADATELSKÁ DÍLNA JIŘÍHO JOSKA/DILIA
2022 – SOUČASNÉ NĚMECKOJAZYČNÉ DRAMA

TRIPTYCH O NENÁVISTI ⚡😊@👤 ANEB CESTY Z KRIZE (HASS-TRYPTICHON ODER WEGE AUS DER KRISE)

Sibylle Berg

Německo

Překlad: Julie Adam

Žánr: komedie

Obsazení: variabilní

Postavy: 1 vedoucí skupiny / terapeut(ka) / mistr (mistryně)
nenávisti a různé postavy hovořící samostatně a v chóru. Měl by
být brán zřetel na diverzitu pohlaví, věku, barvy kůže etc.

Na terapii se schází různorodá skupina osob. Žijí u dálničního pře-
vadče nebo v částech města plných betonu. Mají tmavou pleť nebo
jsou gay, nácek nebo alkoholik, jsou muž, žena nebo něco mezi tím.
Nespojuje je nic, kromě vzteku na společnost, ve které jde jenom
o neustálý osobní rozvoj a schopnost fungovat za všech okolností.

Všechno se točí okolo vlastní hodnoty na trhu, a to i přesto, že trh už
je vlastně vyčerpaný. Teprve když se objeví Mistr nenávisti, zdá se, že
s ním přišlo i rozhrěšení. Pokoření se chopí zbraně a vrací úder.

Triptych o nenávisti je kritikou pozdního kapitalismu, kterou
Sibylle Berg obdařila cynismem sobě vlastním.

Sibylle Berg byla za text v roce 2019 oceněna divadelní cenou /
Nestor-Theaterpreis.

Český překlad bude k dispozici na podzim 2022.

SIBYLLE BERG (*1962)

Sibylle Berg je v současné době jedna z nejznámějších a nejúspěšnějších autorek a dramatiček
německé jazykové oblasti. Narodila se a vyrostla
ve Výmaru, a než v roce 1984 vycestovala na
Západ, působila jako loutkoherečka. V roce 1997
vyšel její první román *Ein paar Leute suchen das
Glück und lachen sich tot*. Sibylle Berg je autorkou 15 románů, více než 20
divadelních her a řady esejů a článků. Její díla byla přeložena do 34 světo-
vých jazyků. V roce 2013 vydalo nakladatelství Větrné mlýny její román
Muž spí (*Der Mann schläft*) v překladu Terezy Semotamové. V českém
překladu jsou k dispozici její hry: *Nadčlověk Macek*, *Helgův život*, *Už to
bude*, *Odnaučte se milovat!*, *Noční životy*, *Posláni: krása*, *A teď: Svět! neboli Co
je venku, do toho mi nic není* (prestižní divadelní časopis Theater heute zvolil
hru Hrou roku 2014), *A pak přišla Mirna*, *A se mnou zmizel svět* (divadelní
časopis Theater heute zvolil hru Hrou roku 2021). V DILIA jsou k dispo-
zici také její dosud nepřeložené hry: *Die goldenen letzten Jahre*, *Hauptsache
Arbeit!*, *Hund*, *Frau*, *Mann*, *Die Damen warten*, *Mein ziemlich seltsamer
Freund Walter*, *Viel gut essen* a *How to Sell a Murder House*. Sibylle Berg se
výrazně angažuje v politice a sociální oblasti. Žije v Curychu.

VÍŘENÍ – PANDEMICKÁ FRAŠKA (TAUMEL UND TUMULT, 2021)

Thomas Arzt

Rakousko

Překlad: Ester Prokešová

Žánr: komedie

Obsazení: 2 muži, 2 ženy

Po období pandemické uzávěry přichází do vídeňského hotelu první host a zdá se, že se blýská na lepší časy. Celá situace se ale velmi rychle zkomplikuje, když do hry vstoupí náhoda a nesprávně doručené dopisy. Život postav je tak na jeden den převrácen vzhůru nohama, zatuchlými chodbami hotelu zavane čerstvý vítr a dokonce příslib lásky. Řada nedorozumění a zklamání však všechny zúčastněné brzy postaví zpět na zem.

Melancholická a dojemná fraška z období koronavirové pandemie trefně zachycuje ducha doby, ale zároveň představuje i nadčasovou studii naděje a touhy po změně.

Premiéra hry se odehrála na podzim 2021 v Theater Phönix, Linz.

Český překlad bude k dispozici na podzim 2022.

THOMAS ARZT (*1983)

Pochází ze Schlierbachu v Horním Rakousku. Studoval divadelní a filmovou vědu, mediální studia, germanistiku, filozofii a psychologii na Vídeňské univerzitě. Zároveň navštěvoval jako posluchač semináře filmové a televizní vědy v Mnichově. V roce 2008 napsal v rámci autorského projektu „stück/für/stück“ při Schauspielhaus Wien divadelní hru *Grillenparz* (Cvrch), která zde měla premiéru v dubnu 2011, v květnu 2011 byla uvedena také v Česku. V roce 2010 byl Arzt pozván na dramatický workshop Stückemarkt festivalu Theatertreffen při Berliner Festspiele. V lednu 2012 uvedl Schauspielhaus Wien Arztův pětidílný divadelní seriál o skladateli Franzi Schubertovi *Schubertfragment*. V květnu 2012 získal za svou hru *Alpenvorland* (Předzemí Alp) hlavní cenu festivalu Heidelberger Stückemarkt. Kromě divadelních textů píše Arzt také rozhlasové hry a v roce 2021 vyšel jeho první román, *Die Gegenstimme*.

UNAVENÍ ANEB TO NĚCO, CO JSME (DIE ERMÜDETEN ODER DAS ETWAS, DAS WIR SIND, 2014) ⚡😊@

Bernhard Studlar

Rakousko

Překlad: Lisa-Anna Žáková

Žánr: komedie středních let

Obsazení: variabilní

Tobě je na hovno. Mně je na hovno. Ale spolu by nám mohlo být fajn.

Střední třída ve středním věku. Páry, rodiče, singles, bio pivo a jedna střešní terasa, na které se jednoho letního večera pořádá party. Snad nikomu se na ni nechce, ale přesto se všichni sejdou, aby formou smalltalks probrali osobní i společenské otázky, problémy a krize. Na programu večera je vyhoření, deprese, rozvody, problémy s dětmi, ale také pěstování bio zeleniny, peněžní investice či kritika konzumní společnosti. A to hosté ještě netuší, že mezi nimi pobíhá (sebe)vrah se zbraní...

Studlarova hra s nádechem absurdního dramatu je dokonalým zrcadlem současné společnosti.

Dílo někde na pomezí Václava Havla a Petera Handkeho vysvléká společnost do naha a odkrývá tak její skutečnou podstatu: snad až tragikomickou prázdnotu, individualismus a zoufalé hledání smyslu života.

Český překlad bude k dispozici na podzim 2022.

BERNHARD STUDLAR (*1972)

Narodil se ve Vídni, kde vystudoval dějiny divadla, filosofii, němčinu a žurnalistiku. V letech 1995 až 1998 působil jako dramaturg a asistent režie ve vídeňském Theater der Jugend. Následně studoval v Berlíně obor scénické psaní na Universität der Künste, kde se seznámil se švýcarským dramatikem Andreasem Sauterem. Společně pak napsali řadu divadelních her, mezi nimi i *A. je někdo jiný*, která se dočkala evropského úspěchu a za níž získali v roce 2000 Kleistovu cenu pro mladé dramatiky. Bernhard Studlar se po studiích vrátil zpět do Vídně, kde působí dodnes a věnuje se především dramatické tvorbě. Napsal hry např. pro Deutsches Schauspielhaus Hamburg, Schauspielhaus Graz nebo vídeňský Burgtheater. Za hru *Transdanubia Dreaming* získal v roce 2001 cenu Heidelberger Stückemarkt. Od roku 2005 se společně s Hansem Escherem věnuje mezikulturnímu autorskému projektu wiener wortstaetten. Od roku 2006 působí jako patron bienále „Neue Stücke aus Europa“ ve Wiesbadenu. V rámci mezinárodního projektu „Generační ikony“ napsal Studlar pro Divadlo LETÍ v roce 2012 hru *iPlay*.

STALO SE V ZOO (THE ZOO STORY, 1958)

Edward Albee

USA

Překlad: Wanda Zámecká

Žánr: činohra

Obsazení: 2 muži

Hluboká a dojemná hra pro dva herce. Peter je úředník ze střední třídy, který žije v nezájmu o okolní svět, zatímco Jerry je izolovaný a sklíčený muž, který má velké problémy. Tito muži se potkají na lavičce v newyorském Central Parku. Jerry zoufale potřebuje smysluplnou konverzaci s jinou lidskou bytostí. Vnutí se do konverzace s Peterem a nutí ho poslouchat svůj životní příběh a teorii, že lidský svět je jakási ZOO, kde lidé žijí odděleni svými byty. Děj se rozvíjí před diváky v reálném čase. Katalyzátor pro šokující konec se objeví, když Peter oznámí, že musí jít. Jerry se v reakci na to neuvěřitelně rozzuří. Nečekaně vytáhne na Petera nůž a zahodí ho, aby přiměl Petera ho zvednout a bránit se. Když Peter drží nůž k sebeobraně tak, že by s ním téměř nemohl ublížit, Jerry se na nůž sám napíchne. Peter je zmatený a velmi rozrušený. Jerry pokojně umírá na lavičce.

Hra se zaměřuje na témata, jako jsou izolovanost, samota, sociální nerovnost a odlišštění komerčního světa.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

MARIE MAGDA (MARIA MAGDA, 2021)

Svenja Viola Bungarten

Německo

Překlad: Diana Rykrová

Žánr: činohra

Obsazení: 4 a více herců (variabilní)

Děj „kruté hororové story“, která je současně nemilosrdnou kritikou křesťansko-patriarchální společnosti, se odehrává v klášterní internátní škole pro obtížně vychovatelné dívky. Marie, kterou do kláštera poslali zoufalí rodiče, se setkává se spolubydlící Magdou, její kamarádkou Hildou a tamější vrchní sestrou, která si po nocích na chodbě brouká cosi podivného sama pro sebe.

Povídá se, že v klášteře byl kdysi zaživa upálen lovec čarodějnic Heinrich Krammer a doposud zde straší jeho duch. Nebo skrve něj snad promlouvá sám Duch svatý? Marii byla přidělena postel dívky, která nedávno beze stopy zmizela a jedna podivnost střídá druhou. Jsou jepťišky ve skutečnosti čarodějnice? Jak to vlastně bylo s neposkvrněným početím? Opravdu Otec Marii Matku znásilnil?

Autorka ve své nejnovější, moderní a antinaturalisticky laděné divadelní hře nekompromisně napadá po dlouhá staletí tradované předsudky o ženách, ženskosti a ženské sexualitě. Násilným způsobem paroduje panující patriarchát a obrací vzhůru nohama upjaté křesťanské představy o dědičném hříchu a biblické pojetí ženství a mateřství.

Svenja Viola Bungarten se svým textem v roce 2021 zvítězila v rámci autorské soutěže divadelního festivalu Heidelberger Stückemarkt.

Připravujeme český překlad.

OBRAZY SVOBODY (SZENEN DER FREIHEIT, 2014)

Jan Friedrich

Německo

Překlad: Anežka Rusevová

Žánr: činohra

Obsazení: 3 muži, 2 ženy

Každě žije, jak nejlíp umí.

Bastian je zoufale zamilovaný do Anni, jeho láska k ní je až sebezníčující. Anniny pečující sklony už ale nestačí na to, aby Bastiana ochránily před ním samým. Josh je chronicky přepracovaný a má strach, že ztratí svého přítele Pascala, že už nebude schopen normálního vztahu k druhému člověku. Pascal se zajímá pouze o ukojení svých sexuálních potřeb – už vyzkoušel vše, i sex se psem. Lore se chce vrátit zpátky do bezstarostného dětství.

Pět mladých lidí uprostřed dvacítky, před kterými se otevírá svět. Všechno chtějí poznat, všechno chtějí zkusit. Neztratit sám sebe v tomto obrovském moři možností ale není snadné. Je to stejně obtížné, jako rozhodnout se pro jednu jedinou správnou životní cestu. Jan Friedrich ukazuje obraz té nejmladší generace, která se ztratila v příliš mnoha možnostech, které jí svět nabízí.

Scénické čtení hry proběhlo v rámci prestižního německého festivalu současné dramatiky Heidelberger Stückemarkt 2015.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

MY JSME TŘI (DREI SIND WIR, 2015)

Wolfram Höll

Německo

Překlad: Zuzana Augustová

Žánr: činohra

Obsazení: 3 muži, 2 ženy

Hra pojednává o tématu, které je v naší společnosti značně tabuizováno: narození postiženého dítěte. Dítě mladého páru trpí trisomií, což znamená, že má namísto dvou tři chromozomy. Číslo tři je pro Höllův text vůbec symbolické: tři druhy trisomie, tři chromozomy a oproti tomu nejnáročnější první tři měsíce v životě zdravého dítěte, rodina jakožto tři lidé. Mladí rodiče se s dítětem vydávají do Kanady, kde si na ostrově pronajali dům. Vzkazy ve francouzštině (v překladu jsou i tyto části převedeny do češtiny) jejich domácího Danyho Daniela jsou jednotlivé části textu proložené. V Kanadě navštíví rodinu rodiče, tedy prarodiče dítěte, strýc a prababička. Všichni kromě bratra matky však využijí návštěvy k cestě po Kanadě. Babička si poprvé v životě pustí kazety, které jí kdysi v Americe nahrál její muž, který směl jako spisovatel vycestovat z NDR na Západ, ona s jejich třemi dětmi však nikoli. Po letech zaslechne na nahrávkách neznámý ženský hlas a vzápětí se vydává na svou vlastní cestu po Americe.

Hra je rozdělena na pět částí podle ročních období. Děj začíná i končí jarem. A Jaro je také symbolické jméno dítěte, jehož život se odvíjí během jediného roku od jara do jara. Wolfram Höll však napsal nikoli realistický, ale poetický text, který strukturuje do krátkých rytmizovaných, fragmentárních řádků, graficky řazených do pěti sloupců. Hra není opatřena žádnými scénickými poznámkami a obsahuje jen minimum promluv v přímé řeči. Většina textu je epicky narativní, první mluvčí a současně otec podává jako vypravěč zprávu o životě na ostrově, uvozuje přímou řeč matky, doktora, pekařky, prarodičů a prababičky. Text je proložen refrény,

kteřé opakováním slov a sousloví vyjadřují vývoj dítěte, drobné změny v textu jsou pak známkou toho, že se tento proces obrací a zastavuje. Smrt je v textu jakoby vynechána, respektive je vyjádřena nepřímou, metaforicky, obrazem proudění a čerpání mízy ze stromu, na jaře, ale ještě na sněhu. A odchodem mladého páru z domu, který je opět „k pronajmutí“.

Hra *My jsme tři* získala ocenění Mülheimer Dramatikerpreis 2016, Literaturpreis 2017 Kantonu Bern a NachSpielPreis na Heidelberger Stückemarkt 2018 v rámci inscenace Valerie Voigt Firon v Burgtheateru.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA

ZOOM! (2021)

Dietmar Jacobs

Německo

Překlad: Ondřej Šebesta

Žánr: komedie

Obsazení: 3 muži, 1 žena

*Tom: Já očkování nepotřebuju, jsem imunní díky svému vnitřnímu nastavení.
Marie: Díky čemuže?*

*Tom: To je prokázáno: díky pohybu, stravě a tantrickému sexu jsem proti
coroně obrněnej.*

Marie: Tohle prosím tě před žádným vědcem nevykládej.

Tři bratři, jedna sestra, videokonference a malý, ale důležitý úkol: Vymyslet dárek ke zlaté svatbě jejich rodičů. Co se zprvu zdálo jednoduché, se rychle vyvine v divoký, ale zábavný konflikt. Každý ze sourozenců má svou vlastní představu o tom, co je pro rodiče nejlepší. Jejich nápady zrcadlí jejich názory a život. Sledujeme veselou srážku čtyř různých charakterů. Sourozenci rozpitvávají své dětství i současný dospělý život. Rozcházejí se a zase scházejí. Jejich konfrontace ukazuje, co se stane se společností, v níž každý žije ve své vlastní uzavřené myšlenkové bublině.

Autor se ve hře zabývá těmi nejaktuálnějšími tématy: covid, dezinformace, genderové předsudky, rasismus a zvládání nových technologií. To vše spojuje téma hlavní a věčné: rodina.

Hořce komediální text nabízí vyrovnané herecké příležitosti pro čtyři herce.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

HLADOMOR (NÄLÄNHÄTÄ, 2016)

Marie Kajava

Finsko

Překlad: Alžběta Štollová

Žánr: činohra

Obsazení: variabilní

Fotografie vyhladovělého súdánského dítěte a supa, který čeká. (Kevin Carter, 1993)

Dotazování vstupují do místnosti. Tazatelka a dotazovaní se představí a poté obrátí svou pozornost k oné fotografii. Co vidíte? Tazatelka pokládá otázku opakovaně. Znovu a znovu lidem zastupujícím devět různých úhlů pohledu. Na pódiu se objeví člověk narozený v Jižním Súdánu, malé dítě, fotograf, meteorolog, bývalá anorektička, vědec zkoumající hlad, odborník na pomoc a moc, ornitolog a stará žena. Všichni hledí na (ne)proslulý symbol hladovění, ikonickou fotografii Kevina Cartera pořízenou v Jižním Súdánu. Rok po pořízení fotografie spáchal Kevin Carter sebevraždu. Důvodem byly pravděpodobně deprese.

Hladomor je hra o hladu, nouzi, světě, jeho limitech a úhlu pohledu na věc. Materiál ke hře poskytly rozhovory s odborníky na různá témata. Hra se pokouší zkoumat závažný problém a zároveň si klade otázku, jak psát o alarmech současného světa (hladomor, války, klimatické změny atd.). Je fotografování a další způsoby dokumentace a zpravodajství

28 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Přeložené zahraniční hry

z bezprostřední blízkosti zneužíváním nebo pomocí? Hra vyvolává silné emoce, ale i přes závažnost tématu obsahuje řadu humorných pasáží.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

MARIE KAJAVA (*1980)

Finská dramatička a dramaturgyně, absolventka helsinské Divadelní akademie TeaK. Píše divadelní hry a různorodé divadelní scénáře krystalizující z postupného procesu zkoušení. Jako dramaturgyně se podílela na mnoha projektech od dramatických a tanečních inscenací po dokumentární filmy. Kromě práce pro divadlo se věnuje také žurnalistice, ve které klade zvláštní důraz na lidská práva, migraci a místní rozvoj.

STEJNÁ SRDCE (THE NORMAL HEART, 2018)

Larry Kramer

USA

Překlad: Lucie Ďásková

Žánr: činohra

Obsazení: 8 mužů, 1 žena

80. léta minulého století. V komunitě gayů se šíří dosud neznámá virová nákaza. Média o tom mlčí a teprve později se veřejně deklamuje, že jde o AIDS. Aktivista Ned Weeks, který se snaží komunitě pomoci, musí naráz

čelit nejen neochotě veřejnosti pomoci nemocným, ale též nepochopení vlastní rodiny.

Nedávno zemřelý LGBT+ aktivista Larry Kramer napsal tuto hru na základě vlastního filmového scénáře. Později přiznal, že postavy mají reálné předlohy. Přes veškeré drama a konflikt ega, které dokáže zalomcovat jak v rámci aktivistické organizace, tak v divácích samotných, jde o jeden z nejodevzdanějších příběhů lásky – partnerské i bratrské.

Připravujeme český překlad.

PAST NA BLBY (PIEGE A CONS) 😊@

Jean-Pierre Martinez

Francie

Překlad: Jaromír Janeček

Žánr: komedie

Obsazení: 3 muži, 3 ženy

Vanessa: Omlouvám se, pane senátore, ale vy už byste mě neměl oslovovat „slečno“.

Claude: Neříkejte mi, že jste se vdala?

Vanessa: To ne, ale teď se všem ženám musí říkat „madam“. Na to je teď zákon. Je to součást boje proti sexuální diskriminaci. Pro ten zákon jste nedávno sám hlasoval. Vy už si to nepamatujete?

Claude: Kdo si má pamatovat všechny zákony, pro které hlasuji. A tak často ve své nepřítomnosti. Doufám ale, že tento zákon mi nezakazuje vám říct, že jste krásná. Pokud ano, okamžitě podám žádost na jeho zrušení!

Blíží se prezidentské volby. Strana, která v průzkumech ztrácí naději na úspěch, si za svého kandidáta zvolí poněkud prostoduchého řidiče svého předsedy, aby na něho mohla posléze neúspěch strany svěst. Mezitím skrytě podporuje svobodného kandidáta, který není jejím členem, ale po jeho vítězství se k němu plánuje připojit. Nicméně řidič překvapí... a voliči také.

Past na blby je velice aktuální komedie o zákulisí politiky. Hra je určena pro 3 muže a 3 ženy, nicméně pohlaví postav lze upravit dle možnosti souboru.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

DYNASTIE – LEHMAN BROTHERS (LEHMAN TRILOGY, 2013)

Stefano Massini

Itálie

Překlad: Irena Novotná

Žánr: činohra

Obsazení: variabilní

Lehman Brothers (zal. 1850) byla jednou z největších bank v USA. V roce 2008 ji zasáhlo zhroutení amerického hypotečního trhu, bankovní dům Lehman Brothers zbankrotoval a vytvořil rekordní bankrot ve výši 200 miliard dolarů. Jaká je ale historie mocné banky, po které zbyly jenom obrovské dluhy? Kdo jsou lidé stojící za značkou Lehman Brothers?

Slavný italský dramatik Stefano Massini případ Lehman Brothers studoval a analyzoval tři roky. Výsledkem jeho práce je ohromující třídílný dramatický epos *Lehman Trilogy*, který popisuje tři generace rodu Lehmanů a vzestup a pád jejich bankovního impéria, dílo lze ale také chápat jako nekompromisní autopsii kapitalismu. Trilogie začíná v polovině 19. století, kdy tři bratři, synové jihoněmeckého židovského obchodníka, založí v Montgomery malou textilní firmu a končí o 150 let později krachem obrovského bankovního domu.

Stefano Massini zachycuje s fascinující znalostí klanu Lehmanů jejich těžký vstup do finančního světa, pomalý vzestup až na vrchol finančnictví a jejich bleskový pád až na samé dno. Massiniho trilogie je

„obrovská a bezohledná“ (La Tribune de Lyon), „jeho brilantní dílo osciluje mezi Shakespearem a Brechtem“, „zachycuje stopadesátiletou historii kapitalismu ve zcela průzračném divadelním příběhu“ (Les Échos / TV).

Dramatický epos *Lehman Trilogy* je otevřeným formátem, text je rozdělen na několik částí, je chápán jako materiál pro tvůrčí práci inscenátorů. *Lehman Trilogy* se úspěšně inscenovala v Comédie de St-Etienne (režie Arnaud Meunier), inscenace získala cenu divadelní kritiky za rok 2014 a nominaci na prestižní cenu Molière 2014. Hra se dále inscenovala v pařížském Théâtre du Rond-Point, německá premiéra se uskutečnila v květnu 2015 v Staatschauspiel Dresden, poté následovaly premiéry v Kolíně nad Rýnem, Linci, Lucernu, Hannoveru, Mnichově (režie Marius von Mayenburg) a nejnověji v Baden-Badenu. Italskou premiéru měla hra v lednu 2015 v milánském Piccolo Teatro v režii slavného Luca Ronconiho.

Hra *The Lehman Trilogy* v úpravě Bena Powera (koprodukce Neal Street Productions, Royal National Theatre of London, Three Brothers Broadway) a v režii držitele Oscara Sama Mendese (*Skyfall*, *Americká krása*, *Nouzový východ*) získala Tony Award za Nejlepší hru (2022). Z celkem osmi nominací proměnila ještě další čtyři (Nejlepší herec v hlavní roli – Simon Russell Beale, Nejlepší scénografie; Nejlepší světelný design a Nejlepší režie – Sam Mendes).

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

PŘÍLIŠ MNOHO ŽEN PRO JAYE (DO NOT DISTURB, 1983)

Michael Pertwee

Velká Británie

Překlad: Helena Singh Eliášová

Žánr: komedie

Obsazení: 1 muž, 4 ženy

Jay Spencer chce zapomenout na minulost a začít nový život. Přestěhuje se do nového bytu a jediné, o co stojí, je absolutní klid a samota. To se mu ale nedaří, protože mladá sousedka odvedle ho ruší svými nenadálými příchody a výhrůžkami o sebevraždě, jeho současná manželka dělá potíže všeho druhu, bývalá manželka trvá na tom, že mu ukáže cestu k Ježíši, a sekretářka k němu hoří neutuchající vášní. Všechny čtyři ženy Jaye pronásledují, útočí na něj a svádějí ho, ale jeho jedinou touhou je být konečně sám, vyzenovaný, pryč od všeho a od všech. Po mnoha situačních kotrmelcích se mu jeho sen o klidu vyplní. A najednou ho začne pocít absolutní samoty ničit. A protože všechny ženy už odehnal, musí přistoupit ke krajnímu řešení – zavolat své matce...

Komedie *Příliš mnoho žen pro Jaye* je plná situačního humoru a slovních přestřelků. Text nabízí výraznou hereckou příležitost pro představitele Jaye a vyrovnané herecké party pro jeho partnerky.

Připravujeme český překlad.

KRÁSNÁ ANNE-MARIE (ANNE-MARIE LA BEAUTÉ, 2021)

Yasmina Reza

Francie

Překlad: Michal Lážňovský

Žánr: monodrama

Obsazení: 1 žena

Trochu jsem Olbrechta litovala

Jeho žena ho přes noc opustila. Co je pro ženu dobré?

Já měla hodného manžela bez zvláštních znamení a událostí

Jeho největší zábavou bylo vymalovat byt

Pořád chtěl malovat, přemalovat pokoje, miloval bytové úpravy

Nudila jsem se s ním, ale víte, nuda k lásce patří

Všichni herci nejsou slavní a úspěšní, všechny herečky nejsou krásné a obletované. Stejně jako obyčejní lidé mohou být i herci prostě těmi, kdo poctivě a s láskou vykonávají své povolání, jež vnímají jako svého druhu poslání a jemuž oddané slouží ve jménu jakéhosi těžko vysvětlitelného ideálu. A i když Anne-Marie patří mezi ty méně úspěšné, vidí ve své končící kariéře věci, pro které by ani dnes nevolila jinak.

To vše, a mnohem více, nabízí Yasmina Reza ve svém monodramatu v podobě fiktivního interview, které herečka udělí (by ráda udělila) médiím u příležitosti úmrtí své úspěšnější kolegyně. Chtěla by se o svém vztahu ke slávě, ke kráse, k úspěchu, k divadlu, ve kterém se tak intenzivně zrcadlí „skutečný“ život, vyzpovídat veřejně. Ale kdo by se zajímal o názory herečky, která se nestala celebritou... A tak si Anne-Marie takovou situaci představuje. Fikce je svým způsobem terapií, útěchou, životem...

Yasmina Reza je v tomto mnohovrstevném monologu přítomna ve své nejkřísťší podobě: vtipná, hořká, nesentimentální i něžná.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ZABÍT ČAS (KILLING TIME, 1999)

Richard Stockwell

Velká Británie

Překlad: Renata Menclová

Žánr: thriller

Obsazení: 1 muž, 1 žena

rodině. Ta začíná připouštět, že problém netkví jen v synovi, na kterého původně svalovala veškeré své podivnůstky. Vidíme přezkoušenou matku, věčně zaneprázdněného, emočně nepřístupného otce a sestru, která upřednostňuje druhé a snaží se jim vždy vyhovět. Díky otázkám, které jim citlivě a klidně klade psychoterapeut, se i tito členové rodiny začínají otevírat; slyšíme příběhy z jejich vlastní perspektivy a minulosti. Vysoce autentická hra považovaná listem The Guardian za „ryzí divadlo“.

Připravujeme český překlad.

Jane a Rick dorazí do údajného Rickova domu. Tam začíná diskuse o manželovi Jane, Michaelovi a o jejich společném životě, o jejich firmě, která vznikla díky penězům, jež Michael údajně zdědil. Jane mluví o výhrůžných dopisech a vyzvídá podrobnosti z Rickova života. Rick přiznává, že byl 10 let ve vězení, protože vedl gang, který přepadl auto přepravující peníze. Mluví o zradě, kterou připravil Michael, a proto chce, aby se dostal do vězení za vraždu. Jane přiznává, že tento příběh znala. Přijíždí Michael, Jane ho zastřelí a vina má padnout na Ricka, jenomže...

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

KRÁLOVSTVÍ ZVÍŘAT (THE ANIMAL KINGDOM, 2021)

Ruby Thomas

Velká Británie

Překlad: Lucie Ďásková

Žánr: činohra

Obsazení: 3 muži, 2 ženy

Rodina se opožděně dostaví na společné sezení se synem, který byl hospitalizován v psychiatrické léčebně po pokusu o sebevraždu. Po dobu šesti setkání jsme přítomni postupně se odhalující dynamice v rozvedené

NABÍZÍME NEPŘELOŽENÉ zahraniční hry

MANHATTAN PROJECT (2022)

Stefano Massini

Žánr: činohra

Obsazení: variabilní

Po mezinárodním úspěchu *The Lehman Trilogy* přichází Stefano Massini s další epickou divadelní freskou. Tématem je tentokrát vynález atomové bomby. Dramatický a nebezpečně aktuální příběh vypráví Massini svým vášnivým a přesto precizně artikulovaným stylem. Skupina mladých maďarských vědců byla kvůli rasovým zákonům nucena uprchnout z Evropy. Setkávají se v New Yorku a jsou prvními, kdo se začne zabývat problematikou využití uranu pro válečné účely. Prostřednictvím řady hluboce lidských portrétů a vzrušujících epizod z života vědců se před námi formuje jedna z nejtemnějších stránek soudobých dějin.

Stefano Massini na svém opusu stále pracuje. V současné době je k dispozici první část, na podzim 2022 bude dokončena také část druhá.

Text první části v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

7 MINUTI. CONSIGLIO DI FABBRICA

Stefano Massini

Žánr: činohra

Obsazení: 11 žen

Starou a slavnou textilní továrnu koupila mezinárodní společnost. Zaměstnanci si mohou oddychnout, zdá se, že nový majitel nechystá propouštění. V jejich nové pracovní smlouvě je ale nově malá klauzule. Přestávka na oběd má být zkrácena o sedm minut. Jedenáct žen projednává, zda budou zkrácení obědové pauzy akceptovat. Sedm minut se zdá být málo a jediná, kdo je od začátku proti, je jen zástupkyně představenstva. Debaty se zúčastní každá z žen a předtím, než se rozhodne, zpětně reflektuje svůj život.

Hra je založena na skutečných událostech, které se odehrály v jedné francouzské továrně. Jde o práva pracujících žen, jejich duše a jejich hlas, který by měl být vyslechnut. Jde o obavy z budoucnosti, o jejich děti. Jde o zlost, kterou vyvolává nejistá pracovní situace a o strach, ve kterém žije množství zaměstnanců na světě.

Hra měla premiéru 19. 11. 2014 v Teatro Stabile dell'Umbria v koprodukcii s ERT-Emilia Romagna Teatro a Teatro Stabile del Veneto. Německá premiéra se konala v koprodukcii Les Théâtres de la Ville de Luxembourg (17. 10. 2017) a Staatstheater Mainz (4. 11. 2017).

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

CLYDE'S (2021)

Lynn Nottage

USA

Žánr: komedie

Obsazení: 3 muži, 2 ženy

Clyde je drsná majitelka restaurace, která dokáže hravě utřít muže jakékoli natury. Jako pomocná síla do kuchyně jsou u ní zaměstnaní bývalí vězni. To Clyde umožňuje je ponižovat rozličnými způsoby. Proti ní stojí věčně pozitivní a milující Montreuous, který ostatní povzbuzuje ke kreativní přípravě sendvičů. Tím jim pomáhá se nezláznit z těžkého soukolí špatného rodinného zázemí a nekonečných pocitů viny. A zaměstnanci pak v sobě nacházejí větší vnitřní sílu, než se na první pohled zdá...

Poslední hra významné dramatičky Lynn Nottage, která jako první žena v historii obdržela již dvě Pulitzerovy ceny za drama. Tématu lidí na okraji společnosti se věnuje dlouhodobě. Původně se hra shodou okolností jmenovala Floyd's, po zavraždění George Floyda byla přejmenována.

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA. Připravujeme český překlad.

2:22 A GHOST STORY (2021)

Danny Robbins

Velká Británie

Žánr: psycho thriller

Obsazení: 2 muži, 2 ženy

Manželský pár se po roce narození dítěte konečně rozhoupe k tomu pozvat k sobě na návštěvu rodinnou přítelkyni s jejím zbrusu novým objevem. Vše za účelem, aby manželka s nálepkou „paranoidní hysterická matka“ před svědky dokázala svému muži, že u nich doma ve 2:22 ráno skutečně straší. Společnost tedy zůstává delší dobu vzhůru a na scéně tak vzniká prostor pro

několik osobnějších rozhovorů mezi jednotlivými postavami. Závěr přináší ještě hrůzostrašnější vyústění, než si divák v úvodu dokáže vůbec představit.

Hra získala ocenění WhatsOnStage Award a byla nominována na cenu Olivier. Zaujala též hereckým obsazením nové herečky Lily Allen, již britský tisk ocenil s poznámkou, že hraje, jako by ve West Endu působila odjakživa. Text dává dobrou hereckou příležitost pro dvě mužské a dvě ženské role.

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA. Připravujeme český překlad.

SHEDDING A SKIN (2020)

Amanda Wilkin

Velká Británie

Žánr: monodrama

Obsazení: 1 žena

Představte si, že v té nudné, nicneříkající práci konečně z plných plic vykřiknete, co si o celém vyumělkovaném světě korporátu myslíte. To přesně udělala mladá třicátnice Myah, která divákům upřímně vypráví příběh své osobní krize a dozrávání. Po této události pochopitelně nejen dostává vyhazov (a naprosté nepochopení poslušných zaměstnanců systému k tomu), nenachází ale zastání ani u přítele. Opuštěná od přátel i rodiny se kvůli snížení výdajů nastěhuje do bytu ke starší dámě, kterou zahaluje aura mlčení a nepřístupnosti. Posléze se však dozví, že tato černošská žena kdysi velmi upřímně bojovala za svobodu. A nadto si dovolila mít partnerku, což bylo v kontextu minulého století neslýchané. Dvě ženy z odlišných generací prožívají v závěrečné scéně něco jako nový nádech, cítí ve vzduchu svěžest svobody.

Autorka vyhrála za tuto hru Verity Bargate Award 2020 mezi rekordními 1493 uchazeči. Její výkon (ve své hře v Soho Theatre též hraje) vyráží dech. Navzdory těžkostem hlavní postavy je schopná proložit svůj text průhledy do okolního světa a sebeironickými vtípky.

34 HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

Amanda Wilkin se speciálně pro české poměry uvolila, že protagonistka nemusí být černoška, ale může pocházet z jakékoli české etnické menšiny (romské, vietnamské atd.). Tím autorka vychází vstříc českému divadlu. Zároveň je možné Trafalgar Square nahradit vhodným lokálním náměstím.

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

THE SWEET SCIENCE OF BRUISING (2019)

Joy Wilkinson

Velká Británie

Žánr: činohra

Obsazení: 4 muži, 6 žen

Londýn, 1869. Čtyři velmi odlišné viktoriánské ženy jsou přitahovány temným podsvětím ženského boxu (nejen) kvůli excentrickému profesoru Sharpovi. V životě kontrolovaném muži a omezeném korzetu naleznou nečekanou svobodu v boxérském ringu. Osudy hlavních hrdinek se střetávají ve velkých salóncích, před zuřivým publikem i v hlučných hospodách na Southwarku. Bojují spolu proti nerovnosti, zároveň ale zápasí mezi sebou, protože jen jedna z nich se může stát světovou šampionkou v boxu.

The Sweet Science of Bruising je novou hrou Joy Wilkinson založenou na historické rešerši ženského boxu v 19. století. Nabízí několik rovnocenných hereckých příležitostí pro dámské představitelky.

Text originálu je v elektronické podobě k dispozici v DILIA.

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

Premiéry a užití děl

8. 4. 2022
Severočeské divadlo
Ústí nad Labem
Antonín Dvořák:
RUSALKA
opera

28. 4. 2022
Národní divadlo
moravskoslezské
Julés Émile Massenet:
MANON
opera

18. 6. 2022
Slovácké divadlo
Uherské Hradiště
Vlastimil Hála, Jan Rychlík:
LIMONÁDOVÝ JOE
muzikál

28. 6. 2022
Festival Smetanova Litomyšl
Lenka Notá:
JSEM KNĚŽNA BLÁZNŮ
komorní opera

Informujeme

BIZETOVY JINÉ OPERY

Fishergate Music vydává po sobě jdoucí nová kritická vydání méně známých oper Georga Bizeta. Editorem a vydavatelem je renomovaný britský muzikolog Hugh Macdonald, který se v posledních letech významně zasloužil o etablování celé tvorby Hectora Berlioze ve vydání New Berlioz Edition. První díla „Bizetových nových oper“ jsou *Djamileh* a *Don Procopio*, které jsou k dispozici v kompletních notových partech. Následovat budou *La Jolie Fille de Perth*, *La Maison du Docteur*, *Le Docteur Miracle* a *Ivan IV.*

FERNAND CORTEZ

Nápad zkomponovat operu *Fernand Cortez* vznikl na objednávku císaře Napoleona I. po úspěšné premiéře *La Vestale* Gaspare Spontiniho roku 1807. Záměrem bylo vytvořit Napoleonovu španělskou kampaň prostřednictvím propagandistického kusu. Libreto Victora Josepha Etienna de Jouvy vycházelo z různých historických a dramatických pramenů a za námět si vzal dobytí Tenochtitlanu, hlavního města aztécké říše, španělským velitelem Hernádem Cortésem. Tato opera zaměstnávala Spontiniho mimořádně dlouho, s přestávkami pracoval na partituru celkem 24 let. Zejména třetí a čtvrtá verze dokumentují snahu skladatele o nalezení uspokojivého řešení konce. Theater Dortmund uvedlo 7. dubna třetí verzi opery z roku 1824, komponovanou pro berlínskou dvorní operu jako první uvedení díla ve francouzštině. Režisérkou byla Eva-Maria Höckmeyer a hudebního nastudování s novým notovým vydáním se ujal Chrisoph JK Müller.

MANON

Nejznámější opera Julese Masseneta *Manon* měla premiéru ve francouzském originále 28. dubna v Ostravě. Příběh mladinké Manon, která touží po velké lásce, ale ještě více po bohatství, přepychu a pohodlném luxusním životě plném zábavy napsal Abbé Prévost a vyšel roku 1731. Dílo inspirovalo a dodnes inspiruje mnohé tvůrce – literáty, hudební skladatele, choreografy i filmaře. Skladatel Jules Massenet nebyl se svým operním zpracováním první. Jeho *Manon* měla premiéru v roce 1884, po něm pak zkomponoval operu s názvem *Manon Lescaut* Giacomo Puccini roku 1893 a tato dvě operní zpracování se objevují na světových operních jevištích nejčastěji. V našem kulturním podvědomí je příběh Manon Lescautové znám především díky nádhernému a dosud živému veršovanému dramatu Vítězslava Nezvala z roku 1940. Na jeviště Divadla Antonína Dvořáka se vrátila po 53 letech v režii Jiřího Nekvasila a v hudebním nastudování francouzského dirigenta Bruna Ferradise.

LIMONÁDOVÝ JOE

Slovácké divadlo Uherské Hradiště uvedlo 18. června populární westernovou parodii *Limonádový Joe*. Poprvé se slavný pistolník Joe objevil v Brdečkových příbězích vycházejících na pokračování v týdeníku Ahoj na neděli. První divadelní zpracování uvedlo v roce 1944 divadlo Větrník. Ke svým hrdinům se Brdečka znovu vrátil v románovém přepracování, které vyšlo v roce 1955. V témže roce získal příběh muzikálovou podobu a byla do něj připsána značná část písní. Nezapomenutelným se stalo Joeovo pátrání po kakaové skvrně velikosti mexického dolaru díky filmu režiséra Oldřicha Lipského z roku 1964. Ve Slováckém divadle proběhla premiéra v režii Martiny Schlegelové a hudebního nastudování písní Jiřího Brdečky, Vratislava Blažka, Pavla Koptý a Jana Rychlíka se ujal Josef Fojta.

LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

CENA JIŘÍHO ORTENA

17. května byl vyhlášen laureát 35. ročníku Ceny Jiřího Ortена pro mladé autory do 30 let. Letos se jím stal básník Vojtěch Vacek se svou sbírkou *Měňagon*. V odborné porotě zasedli literární teoretik, kritik a filozof Petr Fischer, literární redaktor Štěpán Kučera, spisovatelka a redaktorka Božena Správcová, básník, kulturní organizátor a překladatel Ondřej Buddeus a literární historička Alena Šidáková Fialová. Porota uvedla, že se jedná o talent, jaký se objevuje pouze jednou za čas.

„*Měňagon Vojtěcha Vacka je sbírka barevná a zářivá. S dětskou nenechavostí osahává pojmy, lidi, zvířata, věci i situace. Autorovi nelze upřít hravost a bohatou imaginaci, nenajdeme tu však nic svévolného, vše je podřízeno zvláštní snové logice – zkušenosti, jakou si podprahově nese každý z nás. Tam, kde se Vacek drží, spatřeného, je jeho poezie přes veškerou lehkost podivuhodně přesná a hluboká. Zázitek z básnických obrazů umocňuje autorův bohatý slovník a virtuózní zacházení s češtinou. Měňagon se příliš nezajímá o básníkovo „já“, nepokouší se nás zpravovat o niterných bouřích lyrického subjektu – ten je sympaticky odsunut na pozici pozorovatele: nanejvýš je mu dovoleno se usmát nebo podívat. Vacek ve svých básních netematizuje aktuální problémy, vypadá to, jako by se všemu, co lze předem pojmenovat, spíše vyhýbal. Přesto nebo právě proto má co říci – jde tu o poezii v přímém přenosu, o odvážný ponor do rozmanitostí světa, aniž je*

předem jasné, jak to dopadne; svého druhu lov. Měňagonu by slušel přísnější výběr textů i více architektonického úsilí – v každém případě však máme před sebou básníka mimořádného talentu, který má kde brát a o němž jistě ještě uslyšíme,“ zaznělo v laudatiu Boženy Správcové.

Ve druhé sbírce Vojtěcha Vacka *Měňagon* jsou obsaženy autorovy texty z posledních pěti let. Najdeme zde delší básně-příběhy a básně-dobrodružství, ale také krátké lyrické impresy a hříčky. Vše je propojeno barevným a smyslovým jazykem, a také přínařlostí k jedinému fantastickému univerzu, které se až palčivě podobá tomu našemu. Jazyková struktura textů se napříč knihou rozpadá a čtenář si uvědomuje, že ne vše, co je zdánlivě pevné, musí zůstat neporušené. Knihu vydalo Nakladatelství Pavel Mervart.

„*Vnímám psaní básní jako velkou dobrodružnou výpravu, na jejímž konci čeká zakopaný poklad. Nikdy není úplně jasné, jestli cesta povede po plážích podél pobřeží nebo skrz zatopené důlní šachty plné jedovatých krabů, ani jestli po otevření nalezené truhly zazvoní zlaté klenoty, nebo se ven vyřinou temná a nevyzpytatelná strašidla. V měňagonu se čtenář nejprve brodí teplym slaným pískem, ale v průběhu čtení zjišťuje, že atmosféra houstne a na konci knihy se ocitá obklopen tísňovou temnotou. Příběhem sbírky provází barevné ilustrace Alžběty Uhlíkové,“* řekl Vojtěch Vacek.

Vojtěch Vacek (1993) vystudoval knihkupectví na SŠ Náhorní a vydavatelskou produkci na VOŠG Hellichova. Pracuje jako knihovník v Domě čtení Městské knihovny v Praze. Roku 2015 vydal sbírku *Schopní jsou ti s chlopni*, na začátku letošního roku mu vyšla druhá knížka *Měňagon*. Texty publikoval mimo jiné v časopisech Tvar, Psí víno, Souvislosti, v Lidových novinách, na webu a v antologiích. Organizačně se podílí na Mezinárodním festivalu Den poezie a dalších literárně-kulturních akcích. Je spoluautor scénáře k dark fantasy

tahové strategii *The Mystic* studia Pipedream. Na basovou kytaru hraje v kapele Představy Postavy. Je členem umělecké skupiny NaHajana.

Zdroj: Cenjirihoortena.cz

ZEMŘELA DAGMAR STEINOVÁ

Dagmar Steinová překládala z angličtiny, francouzštiny i němčiny. Za téměř 70 let aktivní práce převedla do češtiny knihy Charlese Dickense, Alberta Camuse, Jeana-Paula Sartra či slavný román *Nebezpečné známosti* od Pierra Choderlose de Laclose, ale také mnohé další. Zároveň překládala též z češtiny do angličtiny a francouzštiny (především texty z oblasti hudební a výtvarné), například libreta Leoše Janáčka *Vljety pana Broučka* či *Věc Makropulos*.

Narodila se ve Vídni, ale rané dětství prožila v Dačicích, odkud se v r. 1927 s rodinou přestěhovali do Prahy. Za války studovala ve Velké Británii, v 50. a 60. letech pracovala ve Státním nakladatelství krásné literatury, hudby a umění. Od 70. let působila jako překladatelka a tlumočnice na volné noze. Napsala také dvě knihy vzpomínek *Vzpomínání* (2004) a *Co zbylo v paměti* (2014).

Dagmar Steinová zemřela 4. června, jen tři měsíce před 100. narozeninami.

Čest její památce!

AŠ

MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

V současné době je knižní i filmový komiks žánrem běžným, dalo by se říct přímo módním. Medailonem níže si dovoluujeme připomenout jednoho ze zakladatelů a velkého propagátora žánru u nás Vlastislava Tomana. DILIA se licenčně podílela na převodu textu komiksů do podoby audioknih, což ukazuje, že způsoby užití děl aktuálně nemají hranic.

Premiéry

V přehledu níže naleznete jako obvykle souhrn nejzajímavějších premiér či obnovených vysílání, resp. vydání děl, na jejichž licencování se DILIA za zastupované autory podílela.

ROZHLASOVÉ ČETBY A INSCENACE:

BASSAXOFON

Autor: Josef Škvorecký
Český rozhlas Praha

JAKUB A JEHO PÁN

Autor: Milan Kundera
Autor rozhlasové adaptace:
Milan Lasica
Český rozhlas Praha

KOSMICKÉ GROTESKY

Autor: Italo Calvino
Překlad: Kateřina Vinšová
Český rozhlas Praha

LEGENDA EMÖKE

Autor: Josef Škvorecký
Český rozhlas Praha

LIDSKÝ HLAS

Autor: Jean Cocteau
Překlad: Eva Bezděková
Český rozhlas Praha

NÁVODY PANA APRÍLA

Autor: Jiří Kolář
Český rozhlas Praha

PERNÝ DEN

Autor: Anders Bodelsen
Překlad: František Fröhlich
Český rozhlas Praha

TEKTONIKA CITŮ

Autor: Eric-Emmanuel Schmitt
Překlad: Michal Lázňovský
Český rozhlas Praha

VATIKÁNSKÉ KOBKY:

Autor: André Gide
Překlad: Josef Pospíšil
Český rozhlas Praha

ZLODĚJ

Autor: Georges Darien
Překlad: Jiří Pechar
Český rozhlas Praha

TELEVIZNÍ ZÁZNAMY, INSCENACE A SERIÁLY

BOUŘLIVÉ JARO

Autor: Arnold Wesker
Překlad: Kateřina Hilská
Režie: Ladislav Smoček
Záznam divadelního představení
z Divadla Ungelt z roku 2002
Česká televize Praha

EGYPTOLOGOVÉ

Autor: Amis Kingsley
a Robert Conquest
Překlad: Pavel Hajný
Režie: František Filip
TV inscenace z roku 1974
Česká televize Praha

NANEBEVSTOUPENÍ LOJZKA LAPÁČKA

Předloha: Ota Filip
Režie: Otakar Kosek
Osmidílný tv seriál z roku 1994
Česká televize Ostrava

PESTRÉ VRSTVY

Předloha: Ivan Landsmann
Režie: Radim Filipec
Záznam divadelního představení
z Divadla Petra Bezruče
z roku 2013
Česká televize Ostrava

TŘI V TOM

Autor: Jaroslav Vostrý
Kamera: Miroslav Harvan
Režie TV záznamu:
Anna Procházková
Divadelní režie: Jiří Menzel
Záznam divadelního představení
z Činoherního klubu Praha
z roku 1981
Česká televize Praha

AUDIOKNIHY

CIRKUS SVĚT

Autor: Pavel Brycz
Euromedia Group, a.s.

KONEČNÁ DIAGNÓZA

Autor: Arthur Heyley
Překlad: Drahomíra Hlínková
Bookmedia s. r. o.

RICHARD III.

Autor: William Shakespeare

Překlad: Břetislav Hodek

FM Production s. r. o.

SATURNIN

Autor: Zdeněk Jirotka

Albatros Media a. s.

SLUHA DVOU PÁNŮ

Autor: Carlo Goldoni

Úprava: Jiří Pokorný

Audiotéka.cz

SMRT TALENTOVANÉHO ŠEVCE

Autor: Václav Erben

Radioservis a. s.

TRAMPOTY S KAPITÁNEM

Autor: Vlastislav Toman

Tympanum s. r. o.

UKRADENÉ FANTAZIE

Autor: Josef Nesvadba

Radioservis a. s.

Zastupujeme

VLASTISLAV TOMAN (17. 7. 1929–11. 5. 2022)

Spisovatel, novinář a scénárista komiksů pro mládež Vlastislav Toman byl jedním ze zakladatelů časopisu *ABC mladých techniků a přírodovědců*, jeho spolutvůrcem a dlouholetým šéfredaktorem.

Ve své tvorbě se zaměřoval na dobrodružná a populárně naučná témata a scénáře komiksů, většinou se sci-fi námětem. Jeho příběhy o mimozemšťanovi Kruanovi jsou nejdelším českým sci-fi komiksem. Byl popularizátorem kosmonautiky, věnoval se historii střelných zbraní.

Vlastislav Toman obdržel během života několik významným ocenění – Cena ČSAV za nejlepší populárně vědecké práce v tisku, rozhlasu a televizi (1974), Velmistr žánru – ocenění Aeronautilus za dlouholetou organizátorskou a tvůrčí práci (2007), Čestné uznání Ceny Bohumila Polana za rok 2008 za knihu povídek *Třetí výprava*.

DILIA v zastoupení Vlastislava Tomana zprostředkovala pro vydavatelství Tympanum s. r. o. licenci k vydání děl *Příchod bohů* a *Trampoty s kapitánem* formou audioknih.

REJSTŘÍK

ČESKÉ HRY

Tomáš Ráliš – 20/21 (2021)
Eliška Říhová – VŠEM SE NÁM ULEVÍ
JAMU Ekobuňka – F.E.E.L. (2022)
Vojtěch Honig – VELKÁ SLOVA (2021)
Jana Montorio Doležalová – BABIČKA (2022)
David Košťák – VLKŮV SEN O CESTĚ NA MĚSÍC
Jakub Nvota – HODINY LITERATURY HANY A MATUŠA
Dominik Reisel – LUDIA NIKDY NEZOMRŮ
Dominik Reisel – PUNK ROCK POET
Roman Sikora, Jaroslav Hašek – OSUDY DOBRÉHO VOJÁKA ŠVEJKA
Roman Sikora – OPRAVDU ŽIVÉ INTERVIEW S OPRAVDOVÝM PETREM KELLNEREM
Roman Sikora, Egon Bondy – CYBERCOMICS
Zdeněk Zelenka – DUCHOVÉ KRÁLE MATYÁŠE aneb ZÁVIST ZNOVU ŘÁDÍ! (2022)

PŘELOŽENÉ ZAHRANIČNÍ HRY

Sibylle Berg – TRIPTYCH O NENÁVISTI ANEB CESTY Z KRIZE
(Hass-Tryptichon oder Wege aus der Krise)
Thomas Arzt – VÍŘENÍ – PANDEMICKÁ FRAŠKA (Tumel und Tumult, 2021)
Bernhard Studlar – UNAVENÍ ANEB TO NĚCO, CO JSME
(Die Ermüdeten oder Das Etwas, das wir sind, 2014)
Edward Albee – STALO SE V ZOO (The Zoo Story, 1958)
Svenja Viola Bungarten – MARIE MAGDA (Maria Magda, 2021)
Jan Friedrich – OBRAZY SVOBODY (Szenen der Freiheit, 2014)
Wolfram Höll – MY JSME TŘI (Drei sind wir, 2015)

Dietmar Jacobs – ZOOM! (2021)
Marie Kajava – HLADOMOR (Nälänhätä, 2016)
Larry Kramer – STEJNÁ SRDCE (The Normal Heart, 2018)
Jean-Pierre Martinez – PAST NA BLBY (Piege a cons)
Stefano Massini – DYNASTIE – LEHMAN BROTHERS (Lehman Trilogy, 2013)
Michael Pertwee – PŘÍLIŠ MNOHO ŽEN PRO JAYE (Do Not Disturb, 1983)
Yasmina Reza – KRÁSNÁ ANNE-MARIE (Anne-Marie la Beauté, 2021)
Richard Stockwell – ZABÍT ČAS (Killing Time, 1999)
Ruby Thomas – KRÁLOVSTVÍ ZVÍŘAT (The Animal Kingdom, 2021)

NEPŘELOŽENÉ ZAHRANIČNÍ HRY

Stefano Massini – MANHATTAN PROJECT (2022)
Stefano Massini – 7 MINUTI. CONSIGLIO DI FABBRICA
Lynn Nottage – CLYDE'S (2021)
Danny Robbins – 2:22 A GHOST STORY (2021)
Amanda Wilkin – SHEDDING A SKIN (2020)
Joy Wilkinson – THE SWEET SCIENCE OF BRUISING (2019)

Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.

CENA EVALDA SCHORMA ZA ROK 2021

Cena Evalda Schorma za původní hru, dramaturgii či překlad hry (do češtiny dosud nepřeložené) je určena pro studenty a je spojena s finanční odměnou pro autora (nebo kolektiv). Hlavním cílem je podpora a motivace mladých autorů a překladatelů v jejich autorské práci.

1. MÍSTO

Tomáš Ráliš (DAMU) za původní hru **20/21**

Eliška Říhová (DAMU) za původní hru **Všem se nám uleví**

2. MÍSTO

nebylo uděleno

3. MÍSTO

Kolektiv Ekobuňka (JAMU) za původní hru **F.E.E.L.**

Vojtěch Honig (JAMU) za původní hru **Velká slova**

VŠEM OCENĚNÝM GRATULUJEME!

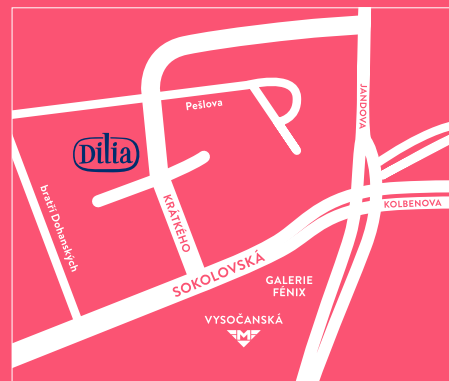

Bára: Celou husu do koše?!!!
Štěpán: No.
Bára: To jí snad radši sním...
Štěpán: Fuj
Bára: Přece nevyhodíme celou husu!
Štěpán: Myslíš celou, prošlou husu.
Bára: Byla v mrazáku.
Štěpán: Ale jak dlouho?!!
Agáta: Pár let
Štěpán: Já maso neměl 10 let a nehodlám na tom nic měnit. Ani mrtvá husa na mym stole mě nedonutí, abych ji snědl.
Bára: Tak to jsi hovno ekolog.
Štěpán: A ty jsi hovno vegetarián.

(Eliška Říhová: Všem se nám uleví)

Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.

Kudy k nám:

Metrem B na stanici „Vysočanská“, poté cca 3 min. směrem za ČSOB (platí pro oba východy z metra).

U stanice metra jsou zastávky mnoha autobusů a tramvají.
V přízemí naší budovy se nachází restaurace, na budově je velký nápis DILIA.